

Nowa definicja MŚP

Poradnik dla użytkowników
i wzór oświadczenia

Komisja
Europejska

**Niniejszy poradnik
zawiera:**

- ★ Szczegółowe informacje i wyjaśnienia dotyczące nowej definicji MŚP, która weszła w życie 1 stycznia 2005 r.
- ★ Wzór oświadczenia do samodzielnego wypełnienia przez przedsiębiorstwa ubiegające się o uzyskanie pomocy w ramach programów wsparcia, celem ustalenia ich statusu MŚP

© Wspólnoty Europejskie, 2006
http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/sme_definition/index_pl.htm

KLAUZULA WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI:

Niniejszy poradnik zawiera ogólne wskazówki dla przedsiębiorców dotyczące stosowania nowej definicji MŚP. Nie ma wartości prawnej i nie jest w jakikolwiek sposób wiążący dla Komisji.

Zalecenie Komisji 2003/361/WE, opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* L 124 z 20 maja 2003 r., str. 36, stanowi jedyną autentyczną podstawę do określania warunków kwalifikacji przedsiębiorstwa jako MŚP.

Mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) są motorem gospodarki europejskiej. Są one głównym źródłem zatrudnienia, budzą ducha przedsiębiorczości i innowacji w UE, a tym samym mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia konkurencyjności i zatrudnienia. Nowa definicja MŚP, która weszła w życie dnia 1 stycznia 2005 r., stanowi istotny krok w kierunku poprawy otoczenia gospodarczego dla MŚP, a jej celem jest promowanie przedsiębiorczości, inwestycji i wzrostu. Definicja ta została opracowana po przeprowadzeniu szerokich konsultacji z bezpośrednio zainteresowanymi, co dowodzi, iż uwzględnianie opinii MŚP ma kluczowe znaczenie dla pomyślnej realizacji celów lizbońskich.

Günter Verheugen
Członek Komisji Europejskiej
Komisarz ds. przedsiębiorstw i przemysłu

Wstęp	5
Znaczenie europejskiej definicji MŚP	6
Cele poradnika	6
1. Po co nowa definicja?	8
Aktualizacja progów	8
Promowanie mikroprzedsiębiorstw	9
Poprawa dostępu do kapitału	9
Promowanie innowacji i poprawa dostępu do badań i rozwoju (B+R)	10
Uwzględnienie różnych związków pomiędzy przedsiębiorstwami	10
2. Stosowanie nowej definicji MŚP	11
2.1. Czy jesteśmy przedsiębiorstwem?	12
2.2. Jakie są nowe progi i pułapy?	12
2.2.1. Liczba osób zatrudnionych	15
2.2.2. Roczny obrót i całkowity bilans roczny	15
2.3. Co jeszcze należy uwzględnić przy obliczaniu danych przedsiębiorstwa?	16
2.3.1. Czy jesteśmy przedsiębiorstwem niezależnym?	16
2.3.2. Czy jesteśmy przedsiębiorstwem partnerskim?	20
2.3.3. Czy jesteśmy przedsiębiorstwem związanym?	23
Wnioski	26
Załączniki	27
I. Przykłady	28
II. Tekst zalecenia	32
III. Wzór oświadczenia	40
IV. Środki zapobiegające nadużywaniu definicji	50

Wstęp

„Na kategorię mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) składają się przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów euro, a/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 43 milionów euro”.

Wyciąg z art. 2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE

Mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) odgrywają główną rolę w gospodarce europejskiej. To w nich głównie koncentrują się ludzkie umiejętności i predyspozycje w zakresie przedsiębiorczości, innowacji i zatrudnienia. W rozszerzonej Unii Europejskiej liczącej 25 państw około 23 mln MŚP stanowi 99% wszystkich przedsiębiorstw i zapewnia około 75 mln miejsc pracy.

Niemniej jednak MŚP często stoją wobec niedoskonałości rynku. Mają trudności z uzyskaniem kapitału lub kredytu, zwłaszcza w fazie uruchamiania przedsiębiorstwa. Ich ograniczone zasoby mogą utrudniać dostęp do nowych technologii lub innowacji.

Dlatego też wsparcie dla MŚP jest jednym z priorytetów Komisji Europejskiej dotyczących wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy oraz spójności gospodarczej i społecznej.

Jakie wsparcie ze strony UE mogą otrzymać MŚP?

Informacje o głównych możliwościach finansowania dostępnych dla europejskich MŚP znajdują się na stronie internetowej:

europa.eu.int/comm/enterprise/entrepreneurship/sme_envoy/index.htm

© Photos.com

© Photos.com

Znaczenie europejskiej definicji MŚP

Na jednolitym rynku pozbawionym granic wewnętrznych działania na korzyść MŚP należy podejmować na podstawie **wspólnej definicji**, aby poprawić spójność i skuteczność tych działań oraz ograniczyć zakłócenia konkurencji. Biorąc pod uwagę duży stopień wzajemnego oddziaływania środków krajowych i unijnych, w celu udzielenia MŚP pomocy w dziedzinach takich, jak rozwój regionalny i finansowanie badań, tym większe znaczenie ma przyjęcie definicji.

W 1996 r. Komisja przyjęła zalecenie ustanawiające pierwszą wspólną definicję MŚP¹. Definicja ta była szeroko stosowana w całej Unii Europejskiej. W dniu 6 maja 2003 r. Komisja przyjęła nowe zalecenie² w celu uwzględnienia tendencji w rozwoju gospodarczym po 1996 r. (pełen tekst zalecenia znajduje się w załączniku II, str. 32 niniejszego poradnika). Weszło ono w życie 1 stycznia 2005 r. i będzie miało zastosowanie do wszystkich polityk, programów i działań, jakie Komisja realizuje wobec MŚP.

Dla państw członkowskich stosowanie definicji jest dobrowolne, niemniej Komisja, Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) oraz Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) zachęcają państwa członkowskie do stosowania jej w możliwie najszerszy sposób.

Cele poradnika

Niniejszy poradnik przedstawia zmiany, jakie wprowadza nowa definicja, jak również ich uzasadnienie (patrz: rozdział 1, str. 8). Następnie krok po kroku wyjaśnia, w jaki sposób ustalić, czy przedsiębiorstwo kwalifikuje się do kategorii MŚP (patrz: rozdział 2, str. 11).

¹ Zalecenie Komisji 96/280/WE z dnia 3 kwietnia 1996 r. dotyczące definicji małych i średnich przedsiębiorstw (tekst mający znaczenie dla EOG), Dz.U. L 107 z 30.4.1996, str. 4–9.

² Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (tekst mający znaczenie dla EOG), Dz.U. L 124 z 20.5.2003, str. 36–41.

© Photos.com

Przeciętne przedsiębiorstwo europejskie zatrudnia nie więcej niż sześć osób, dlatego większość z przedsiębiorstw można uznać za MŚP. Jednakże nowa definicja uwzględnia ewentualne związki z innymi przedsiębiorstwami. W niektórych przypadkach związki te, zwłaszcza jeśli pociągają za sobą istotne powiązania finansowe, mogą decydować o tym, że przedsiębiorstwa nie będzie można określić jako MŚP.

© Photos.com

Niniejszy poradnik jest przeznaczony przede wszystkim dla dwóch grup odbiorców.

Pierwszą grupą są przedsiębiorcy prowadzący mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, którzy są zainteresowani ubieganiem się o dotacje lub pożyczki przeznaczone dla MŚP. Przedsiębiorcy ci zazwyczaj chcą wiedzieć, czy spełniają kryteria uprawniające ich do korzystania ze szczególnych przepisów prawa dotyczących MŚP.

Drugą grupą odbiorców są urzędnicy europejscy, krajowi, regionalni lub lokalni, którzy sporządzają i realizują różne programy, rozpatrują wnioski i dbają o to, by przedsiębiorstwa spełniały kryteria kwalifikujące do uzyskania wsparcia.

Podjęto także starania w celu ułatwienia rozpatrywania wniosków MŚP o pomoc finansową lub uczestnictwo w konkretnych programach. Służy temu **wzór oświadczenia dotyczącego samooceny**³, który przedsiębiorstwa same mogą wypełnić (jego egzemplarz znajduje się w załączniku III, str. 40). Składając wniosek, oświadczenie to można wysłać do odpowiedniego działu administracji celem ustalenia, czy przedsiębiorstwo ma status MŚP. Stosowanie oświadczenia jest dobrowolne zarówno dla przedsiębiorstw, jak i administracji państw członkowskich, a jego zawartość można dostosować do potrzeb użytkowników lokalnych.

³ Komunikat Komisji w sprawie oświadczenia zawierającego informacje wymagane do zakwalifikowania przedsiębiorstwa do kategorii MŚP, Dz.U. C 118 z 20.5.2003, str. 5–15.

1. Po co nowa definicja?

Nowa definicja jest wynikiem szeroko zakrojonych dyskusji pomiędzy Komisją, państwami członkowskimi, organizacjami przedsiębiorców i ekspertami, jak również dwóch otwartych konsultacji przeprowadzonych w Internecie.

Zmiany odzwierciedlają powszechne tendencje w rozwoju gospodarczym zaistniałe po 1996 r., a także wzrastającą świadomość konkretnych przeszkód, którym MŚP muszą stawić czoła. Nowa definicja jest w większym stopniu dopasowana do różnych kategorii MŚP i w lepszym stopniu uwzględnia różne typy związków między przedsiębiorstwami. Pomaga w promowaniu innowacji i rozwoju relacji partnerskich, jednocześnie zapewniając, aby adresatem publicznych programów były tylko te przedsiębiorstwa, które faktycznie wymagają wsparcia.

Aktualizacja progów

Nowe tendencje w kształtowaniu się cen i produktywności spowodowały konieczność dokonania aktualizacji progów finansowych⁴. Ich znaczne podwyższenie umożliwi wielu przedsiębiorstwom utrzymanie statusu MŚP i zapewni tym samym możliwość zakwalifikowania się przez nie do otrzymania wsparcia. Próg

⁴ Próg zatrudnienia i pułap finansowy, wprowadzone przez nową definicję, określają wielkości maksymalne. Państwa Członkowskie, EBI i EFI mogą ustalić niższe pułapy, jeśli chcą skierować środki do konkretnej kategorii MŚP.

zatrudnienia pozostaje na wcześniejszym poziomie, gdyż jego podwyższenie osłabiłoby oddziaływanie środków przeznaczonych dla MŚP. Promowanie mikroprzedsiębiorstw

Na obszarze całej Unii powstaje coraz więcej mikroprzedsiębiorstw. Nowa definicja uwzględnia tę tendencję, ustalając dla nich progi finansowe. Zmiana ta ma na celu zachęcenie do przyjęcia środków służących rozwiązaniu specyficznych problemów, jakie napotykają mikroprzedsiębiorstwa, zwłaszcza w fazie uruchomienia.

Poprawa dostępu do kapitału

Dostęp do kapitału to odwieczny problem MŚP, głównie dlatego, że często nie są one w stanie złożyć zabezpieczeń, jakich wymagają tradycyjni kredytodawcy. Aby sprostać temu wyzwaniu, nowa definicja ułatwia finansowanie kapitału MŚP poprzez przyznanie korzystnego traktowania niektórym inwestorom, takim jak **fundusze regionalne, spółki kapitałowe podwyższonego ryzyka** oraz „**anioły biznesu**” („business angels”)⁵, bez konieczności utraty przez przedsiębiorstwo statusu MŚP (szczegółowe informacje na str. 18–19).

To samo dotyczy małych **samorządów** z rocznym budżetem nieprzekraczającym 10 milionów euro i liczbą mieszkańców poniżej 5000. Mogą one inwestować w MŚP do pewnej wysokości (wyrażonej jako procent budżetu), przy czym dane przedsiębiorstwo nie traci żadnych praw i przywilejów przy ubieganiu się o dotacje.

⁵ „Anioły biznesu” („business angels”) można zdefiniować jako osoby fizyczne lub grupy osób prowadzące regularną działalność inwestycyjną podwyższonego ryzyka, które inwestują kapitał własny w przedsiębiorstwa nienotowane na giełdzie (patrz art. 3 ust. 2 lit. a) załącznika do zalecenia 2003/361/WE dotyczącego definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, zamieszczonego na końcu niniejszego poradnika).

Co się stanie ze wsparciem dla MŚP uzgodnionym przed 1 stycznia 2005 r.?

Obecnie realizowane programy wspólnotowe, w których stosuje się definicję MŚP z 1996 r., będą nadal wdrażane, jako środek przejściowy, na rzecz przedsiębiorstw, które należały do kategorii MŚP w chwili przyjęcia tych programów. Prawnie wiążące zobowiązania, podjęte przez Komisję na podstawie tych programów, pozostaną nienaruszone (patrz: art. 8 ust. 2 definicji, str. 37).

Promowanie innowacji i poprawa dostępu do badań i rozwoju (B+R)

Obecnie stosuje się szczególne przepisy w odniesieniu do **uniwersytetów i niedochodowych ośrodków badawczych**, umożliwiając im posiadanie udziałów finansowych w MŚP.

Współpraca ta przyniesie korzyści obu stronom. Wzmacnia ona przedsiębiorstwo, zapewniając mu cennego partnera finansowego oraz dostęp do B+R. Ponadto w ramach współpracy oferowana jest uczelniom i ośrodkom badawczym ścieżka praktycznego zastosowania ich prac innowacyjnych.

Uwzględnienie różnych związków pomiędzy przedsiębiorstwami

Jednym z głównych celów nowej definicji jest zapewnienie, aby środki wspierające były przyznawane wyłącznie tym przedsiębiorstwom, które faktycznie ich potrzebują. Z tego względu definicja wprowadza metody obliczania progu zatrudnienia i pułapu finansowego, aby uzyskać rzeczywisty obraz sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa. W tym celu wyodrębniono następujące kategorie przedsiębiorstw: przedsiębiorstwo niezależne, partnerskie i związane (patrz: rozdział 2, str. nast.). Nowa definicja obejmuje także środki zabezpieczające przed nadużyciem statusu MŚP (patrz: załącznik IV, str. 50).

Podano czytelne instrukcje, jak należy traktować konkretne związki pomiędzy MŚP a innymi przedsiębiorstwami lub inwestorami przy wyliczaniu wskaźników finansowych i wielkości zatrudnienia. Nowa definicja uwzględniła w istocie zdolność MŚP do pozyskania finansowania z zewnątrz. Na przykład przedsiębiorstwa związane z innymi podmiotami, posiadającymi znaczne zasoby finansowe mogą przekroczyć dane pułapy i wówczas status MŚP nie zostanie im przyznany.

2. Stosowanie nowej definicji MŚP

Nowa definicja wprowadza trzy różne kategorie przedsiębiorstw. Każda z nich odpowiada rodzajowi związku, w jakim to przedsiębiorstwo pozostaje z innymi przedsiębiorstwami. Rozróżnienie to jest konieczne, aby ustalić jasny obraz sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa i wykluczyć te podmioty, które tak naprawdę nie są MŚP.

Generalnie większość MŚP to przedsiębiorstwa **niezależne**, gdyż działają one całkowicie samodzielnie lub posiadają mniejszościowe udziały (mniej niż 25%) w jednym lub kilku innych przedsiębiorstwach (patrz: 2.3.1, str. 16). Jeśli wysokość tych udziałów wzrośnie maksymalnie do 50%, wówczas uznaje się, że są to przedsiębiorstwa **partnerskie**. Powyżej tego pułapu przedsiębiorstwa uważa się za **związane** (patrz: 2.3.3, str. 23).

W zależności od kategorii, do której należy Państwa przedsiębiorstwo, być może będą Państwo musieli, przy obliczaniu danych dotyczących własnego przedsiębiorstwa, dodać dane dotyczące innych przedsiębiorstw. Wynik obliczeń pozwoli sprawdzić, czy Państwa przedsiębiorstwo mieści się w granicach progu zatrudnienia i pułapu finansowego ustalonych w definicji (patrz: 2.3, str. 16). Przedsiębiorstwa przekraczające te pułapy tracą status MŚP.

© Photodisc

2.1. Czy jesteśmy przedsiębiorstwem? (art. 1)*

Pierwszym warunkiem zakwalifikowania się do kategorii MŚP jest posiadanie statusu przedsiębiorstwa.

Zgodnie z nową definicją za przedsiębiorstwo uważa się „podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną”.

Nie jest to nowe sformułowanie. Odzwierciedla ono terminologię, jaką w swoim orzecznictwie stosuje Europejski Trybunał Sprawiedliwości. Formalne włączenie tego sformułowania do zalecenia wytycza wyraźnie zakres nowej definicji MŚP. A zatem za przedsiębiorstwa uważa się osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz przedsiębiorstwa rodzinne, a także spółki lub konsorcja prowadzące regularną działalność gospodarczą.

Zatem czynnikiem decydującym jest sam fakt prowadzenia działalności gospodarczej, a nie forma prawna.

2.2. Jakie są nowe progi i pułapy? (art. 2)

Po stwierdzeniu, że są Państwo przedsiębiorstwem, należy ustalić dane przedsiębiorstwa według następujących trzech kryteriów:

- **liczba osób zatrudnionych**
- **roczny obrót**
- **całkowity bilans roczny**

Porównanie danych przedsiębiorstwa z progami i pułapami dla tych trzech kryteriów umożliwi ustalenie, czy są Państwo mikroprzedsiębiorstwem, małym przedsiębiorstwem czy średnim przedsiębiorstwem.

---

* Numery artykułów odnoszą się do załącznika do rozporządzenia Komisji z dnia 6 maja 2003 r. (patrz: załącznik II, str. 32).

Jakie dane należy używać?

Przy określaniu liczby zatrudnionych osób i kwot finansowych należy przyjąć dane zawarte w ostatnim zatwierdzonym rocznym sprawozdaniu finansowym. W przypadku nowo utworzonych przedsiębiorstw, których sprawozdania finansowe jeszcze nie zostały zatwierdzone, należy w trakcie roku finansowego dokonać w dobrej wierze realistycznej oceny danych, które mają zastosowanie (patrz: art. 4, str. 36).

Należy zwrócić uwagę na to, że o ile zachowanie progu zatrudnienia jest obowiązkowe, o tyle w przypadku pułapu dotyczącego rocznego obrotu lub całkowitego bilansu rocznego MŚP może wybrać **jeden z nich**. Przedsiębiorstwo **nie musi** więc spełniać **obydwu** warunków finansowych i może przekroczyć jeden z pułapów, nie tracąc swojego statusu.

Nowa definicja daje ten wybór, gdyż z natury przedsiębiorstwa działające w sektorach handlu i dystrybucji mają wyższe wskaźniki obrotu niż przedsiębiorstwa produkcyjne. Dając możliwość wyboru pomiędzy kryterium obrotu a kryterium całkowitego bilansu rocznego, który odzwierciedla ogólną sytuację materialną przedsiębiorstwa, definicja zapewnia sprawiedliwe traktowanie MŚP prowadzących różne rodzaje działalności gospodarczej.

Jak pokazuje tabela na str. 14, na kategorię mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw składają się przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów euro, oraz/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 43 milionów euro.

JAK ZDEFINIOWAĆ MŚP

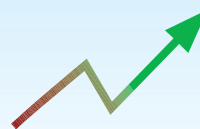

LICZBA OSÓB ZATRUDNIONYCH

+/-

BILANS

ROZNY OBRÓT

W ramach kategorii MŚP:

Przedsiębiorstwo małe definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 50 pracowników, którego roczny obrót oraz/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 10 milionów euro.

Mikroprzedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 pracowników, którego roczny obrót oraz/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 milionów euro.

NOWE PROGI I PUŁAPY (art. 2)

Kategoria przedsiębiorstwa	Liczba osób zatrudnionych: roczne jednostki robocze (RJR)	Roczny obrót	Całkowity bilans roczny
Średnie	< 250	≤ 50 mln euro (1996 – 40 mln euro)	≤ 43 mln euro (1996 – 27 mln euro)
Małe	< 50	≤ 10 mln euro (1996 – 7 mln euro)	≤ 10 mln euro (1996 – 5 mln euro)
Mikro	< 10	≤ 2 mln euro (wcześniej niedefiniowane)	≤ 2 mln euro (wcześniej niedefiniowane)

Jaka jest definicja „pracownika”?

W tym wypadku zastosowanie mają krajowe przepisy prawa pracy.

Różnią się one w poszczególnych krajach. Tak jest na przykład z przepisami dotyczącymi pracowników tymczasowych zatrudnionych jako niezależni wykonawcy lub wynajętych za pośrednictwem agencji pracy tymczasowej. Należy skontaktować się z władzami w swoim kraju celem ustalenia, w jaki sposób prawo krajowe definiuje termin „pracownik”.

Dane kontaktowe władz krajowych znajdują się na stronie internetowej: europa.eu.int/comm/employment_social/esf2000/contacts-en.htm europa.eu.int/comm/employment_social/esf2000/contacts-en.htm

2.2.1. Liczba osób zatrudnionych (art. 5)

Liczba osób zatrudnionych jest zasadniczym kryterium wstępnym przy określaniu, w jakiej kategorii mieści się dane MŚP. Liczba ta dotyczy osób zatrudnionych na pełnych etatach, w niepełnym wymiarze godzin, sezonowo i obejmuje:

- pracowników,
- osoby pracujące dla przedsiębiorstwa, podlegających mu i uważanych za pracowników na mocy prawa krajowego,
- właścicieli – kierowników,
- wspólników prowadzących regularną działalność w przedsiębiorstwie i uczestniczących w zysku przedsiębiorstwa.

Praktykantów lub studentów odbywających szkolenie zawodowe na podstawie umowy o praktyce lub szkoleniu zawodowym **nie** zalicza się do osób zatrudnionych. Nie wlicza się też okresu trwania urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego.

Liczba zatrudnionych osób odpowiada liczbie rocznych jednostek roboczych (RJR). Każdy, kto był zatrudniony na pełen etat w obrębie przedsiębiorstwa lub w jego imieniu w ciągu całego roku referencyjnego, stanowi jedną jednostkę roboczą. Praca osób, które nie przepracowały pełnego roku, pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin oraz pracowników sezonowych traktowana jest jako części ułamkowe jednostki.

2.2.2. Roczny obrót i całkowity bilans roczny (art. 4)

Roczny obrót określa się przez obliczenie dochodu, jaki przedsiębiorstwo uzyskało ze sprzedaży produktów i świadczenia usług w ciągu roku, który jest brany pod uwagę, po odjęciu rabatów. Obrót należy liczyć bez uwzględnienia podatku od wartości dodanej (VAT) oraz innych podatków pośrednich⁶.

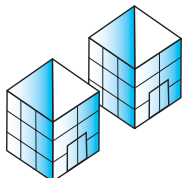
Całkowity bilans roczny odnosi się do wartości głównych aktywów przedsiębiorstwa⁷.

⁶ Patrz: art. 28 dyrektywy Rady 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 r. wydanej na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu, w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek, Dz.U. L 222 z 14.8.1978, str. 11–31.

⁷ Bardziej szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć w art. 12 ust. 3 dyrektywy Rady 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 r. wydanej na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu, w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek, Dz.U. L 222 z 14.8.1978, str. 11–31.

Co się stanie, jeśli przekroczymy dany próg lub pułap?

Jeśli przedsiębiorstwo przekroczy próg zatrudnienia lub pułap finansowy w trakcie roku referencyjnego, który jest brany pod uwagę, nie wpłynie to na sytuację przedsiębiorstwa. Zachowuje ono status MŚP, jaki miało na początku roku. Jednakże jeśli zjawisko to powtórzy się w ciągu kolejnych dwóch lat, nastąpi utrata statusu. I odwrotnie, przedsiębiorstwo uzyska status MŚP, jeśli poprzednio było dużym przedsiębiorstwem, lecz następnie spadło poniżej progu lub pułapu w ciągu kolejnych dwóch okresów obrachunkowych⁸ (patrz: art. 4 ust. 2, str. 36).

2.3. Co jeszcze należy uwzględnić przy obliczaniu danych przedsiębiorstwa?

Aby opracować dane przedsiębiorstwa, należy ustalić, czy jest ono przedsiębiorstwem **niezależnym** (jest to najczęściej spotykana kategoria), **partnerskim** czy **związanym**. Aby to uczynić, trzeba uwzględnić wszelkie związki z innymi przedsiębiorstwami. W zależności od kategorii, w jakiej mieści się Państwa przedsiębiorstwo, muszą Państwa dodać niektóre lub wszystkie dane tych przedsiębiorstw do własnych danych. Obliczeń w każdej z tych trzech kategorii przedsiębiorstw dokonuje się w inny sposób, a skumulowane w ten sposób dane ostatecznie decydują o tym, czy Państwa przedsiębiorstwo zachowuje progi i pułapy ustanowione w definicji MŚP.

Przedsiębiorstwa sporządzające skonsolidowane sprawozdania finansowe lub ujęte w sprawozdaniach przedsiębiorstwa, które takie sprawozdania sporządza, zazwyczaj są uważane za przedsiębiorstwa związane.

2.3.1. Czy jesteśmy przedsiębiorstwem niezależnym? (art. 3 ust. 1)

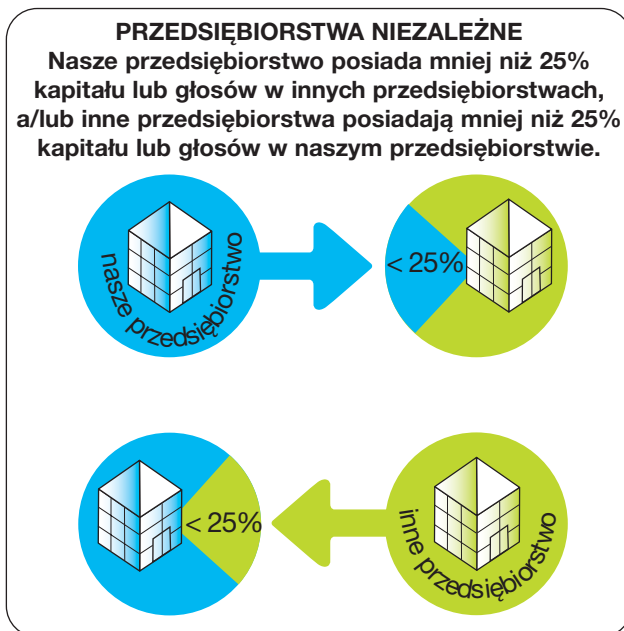
Definicja

Przedsiębiorstwo jest niezależne, jeśli:

- jest przedsiębiorstwem w pełni samodzielnym, tj. nie posiada udziałów w innych przedsiębiorstwach, a inne przedsiębiorstwa nie posiadają w nim udziałów;
- posiada poniżej 25% kapitału lub głosów (w zależności, która z tych wielkości jest większa) w jednym lub kilku innych przedsiębiorstwach, a/lub inne przedsiębiorstwa posiadają poniżej 25% kapitału lub głosów (w zależności, która z tych wielkości jest większa) w tym przedsiębiorstwie.

Jeśli Państwa przedsiębiorstwo jest niezależne, to znaczy, że nie jest ani przedsiębiorstwem partnerskim, ani przedsiębiorstwem związanym z innym przedsiębiorstwem (patrz: art. 3 ust. 1, str. 35).

⁸ Wypełniając formularz oświadczenia, należy zaznaczyć, czy w danych przedsiębiorstwa nastąpiły zmiany w stosunku do poprzedniego okresu obrachunkowego, które mogą spowodować zmianę kategorii przedsiębiorstwa (mikro, małe, średnie lub duże). Patrz: wzór oświadczenia zamieszczony na końcu niniejszego poradnika.

Uwaga: Państwa przedsiębiorstwo może posiadać kilku inwestorów, z których każdy ma w nim poniżej 25% kapitału lub głosów, i nadal pozostać przedsiębiorstwem niezależnym, pod warunkiem że inwestorzy ci nie są ze sobą związani w rozumieniu pkt 2.3.3 („przedsiębiorstwa związane”). Jeśli owi inwestorzy są ze sobą związani, Państwa przedsiębiorstwo zostanie uznane za partnerskie lub związane, w zależności od indywidualnej sytuacji (patrz: rys. str. 30).

Ustalenie danych naszego przedsiębiorstwa (art. 6 ust. 1)

W przypadku przedsiębiorstwa niezależnego podstawą do sprawdzenia, czy zachowuje ono progi i pułapy określone w pkt 2.2, str. 12, jest liczba osób zatrudnionych i dane finansowe zawarte w sprawozdaniach finansowych.

Kim są inwestorzy instytucjonalni?

Komisja Europejska formalnie nie definiuje pojęcia „inwestorów instytucjonalnych”.

Zwykle są to inwestorzy, którzy prowadzą na dużą skalę obrót papierami wartościowymi w imieniu dużej liczby indywidualnych drobnych inwestorów i nie uczestniczą bezpośrednio w zarządzaniu przedsiębiorstwami, w które inwestują. Przykłady inwestorów indywidualnych to fundusze emerytalne i wspólne fundusze inwestycyjne.

Wyjątki (art. 3 ust. 2 lit. a)–d))

Przedsiębiorstwo może zostać zakwalifikowane jako niezależne i w związku z tym niemające żadnych przedsiębiorstw partnerskich, nawet jeśli wartość progowa wynosząca 25% kapitału lub głosów została osiągnięta albo przekroczona przez poniższych inwestorów:

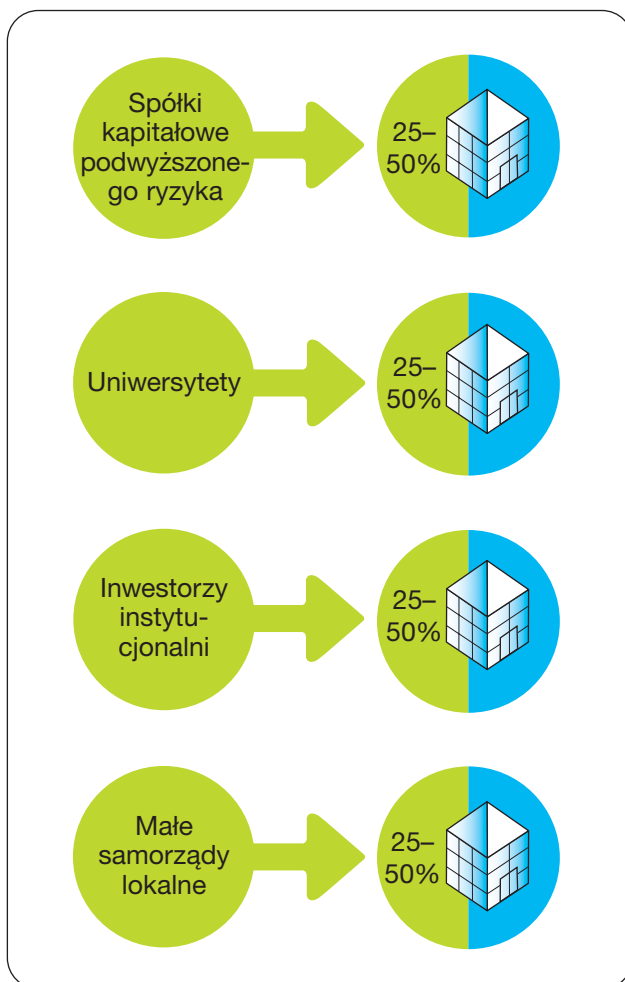
- publiczne korporacje inwestycyjne, spółki kapitałowe podwyższonego ryzyka, osoby fizyczne lub grupy osób prowadzące regularną działalność inwestycyjną podwyższonego ryzyka, które inwestują kapitał własny w przedsiębiorstwa nienotowane na giełdzie, tzw. anioły biznesu („business angels”)⁹;
- uniwersytety lub niedochodowe ośrodki badawcze;
- inwestorzy instytucjonalni łącznie z regionalnymi funduszami rozwoju;
- samorządy lokalne z rocznym budżetem nieprzekraczającym 10 milionów euro oraz liczbą mieszkańców poniżej 5000.

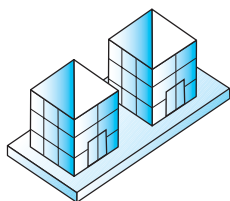
Można pozostać przedsiębiorstwem niezależnym, posiadając jednego lub więcej z wymienionych powyżej inwestorów. Każdy z nich może posiadać nie więcej niż 50% udziałów w Państwa przedsiębiorstwie, pod warunkiem że inwestorzy ci nie są ze sobą związani (pojęcie „przedsiębiorstwa związanego” patrz: pkt 2.3.3, str. 23).

Oczywiście każdy inwestor ma swoje prawa jako udziałowiec, ale nie może ich przekroczyć i wpływać na zarządzanie przedsiębiorstwem, w rozumieniu art. 3 ust. 3, który zawiera definicję „przedsiębiorstwa związanego”.

⁹ Definicję „aniołów biznesu” („business angels”) zawiera przyp. 5 na str. 9. Kapitał zainwestowany przez „anioły biznesu” w przedsiębiorstwo nie może przekraczać 1 250 000 euro.

2.3.2. Czy jesteśmy przedsiębiorstwem partnerskim? (art. 3 ust. 2)

Ten rodzaj związku oznacza sytuację przedsiębiorstwa, które ustanowiło poważne partnerstwa finansowe z innymi przedsiębiorstwami, ale żadne z przedsiębiorstw pozostających w tym związku nie sprawuje rzeczywistej, bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad drugim. Partnerzy to przedsiębiorstwa, które nie są ani niezależne, ani ze sobą związane.

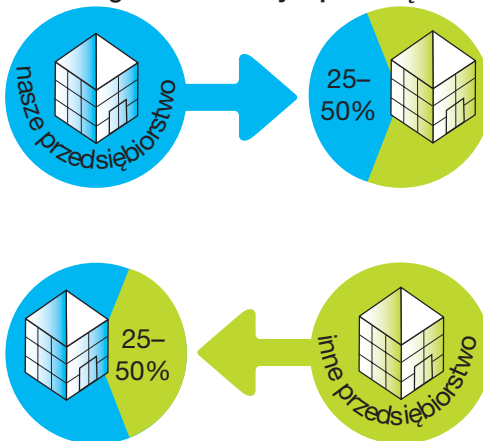
Definicja

Przedsiębiorstwo można uznać za partnerskie, jeśli:

- posiada 25% lub więcej kapitału lub głosów w innym przedsiębiorstwie, a/lub inne przedsiębiorstwo posiada 25% lub więcej kapitału lub głosów w tym przedsiębiorstwie;
- przedsiębiorstwo nie jest związane z innym przedsiębiorstwem (patrz: pkt 2.3.3, str. 23). Oznacza to między innymi, że głosy, jakie posiada w innym przedsiębiorstwie (lub odwrotnie), nie przekraczają 50% ogólnej sumy głosów.

PRZEDSIĘBIORSTWA PARTNERSKIE

Nasze przedsiębiorstwo posiada co najmniej 25%, lecz nie więcej niż 50% kapitału lub głosów w drugim przedsiębiorstwie, a/lub drugie przedsiębiorstwo posiada co najmniej 25%, lecz nie więcej niż 50% kapitału lub głosów w naszym przedsiębiorstwie.

A co z danymi partnera naszego partnera?

Aby uniknąć skomplikowanych i niekończących się obliczeń, definicja przewiduje następującą zasadę: jeśli Państwa przedsiębiorstwo partnerskie samo posiada innych partnerów, należy dodać do własnych danych tylko dane przedsiębiorstwa partnerskiego znajdującego się bezpośrednio na poziomie „upstream” lub „downstream” w stosunku do Państwa przedsiębiorstwa (patrz: art. 6 ust. 2, str. 37 oraz rys. str. 29).

Co należy zrobić, gdy nasz partner jest związany z innym przedsiębiorstwem?

W takim przypadku 100% danych przedsiębiorstwa związanego należy dodać do danych Państwa przedsiębiorstwa partnerskiego (patrz: pkt 2.3.3, str. 23). We własnych danych należy ująć procent równy udziałowi w kapitale lub w głosach posiadanych przez Państwa przedsiębiorstwo partnerskie (patrz: art. 6 ust. 3, str. 37 oraz rys. str. 28–30).

Ustalenie danych naszego przedsiębiorstwa

(art. 6 ust. 2, 3 i 4)

W przypadku przedsiębiorstwa partnerskiego przy ustalaniu, czy kwalifikuje się ono do przyznania mu statusu MŚP, należy dodać do własnych danych **procent** liczby osób zatrudnionych i danych finansowych drugiego przedsiębiorstwa. Procent ten odzwierciedla posiadany proporcjonalny udział w kapitale lub w głosach (w zależności, który jest większy).

A zatem, jeśli posiadają Państwo 30% udziałów w innym przedsiębiorstwie, należy dodać 30% liczby osób w nim zatrudnionych, obrotu i całkowitego rocznego bilansu do własnych danych. Jeśli istnieje kilka przedsiębiorstw partnerskich, taką samą kalkulację należy przeprowadzić dla każdego z partnerów usytuowanych bezpośrednio na poziomie „upstream” lub „downstream” w stosunku do Państwa przedsiębiorstwa.

Podmioty publiczne (art. 3 ust. 4)

Zgodnie z nową definicją przedsiębiorstwo nie może być uznane za małe lub średnie przedsiębiorstwo, jeżeli 25% lub więcej jego kapitału lub głosów jest kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio, łącznie lub indywidualnie, przez jeden lub kilka podmiotów publicznych. Postanowienie to można uzasadnić w sposób następujący – z faktu, że przedsiębiorstwo jest własnością państwową, mogą wynikać dla niego określone korzyści, zwłaszcza finansowe, które dają mu przewagę nad innymi przedsiębiorstwami, finansowanymi przez kapitał prywatny. Ponadto w podmiotach publicznych często nie jest możliwe ustalenie liczby osób zatrudnionych i obliczenie danych finansowych.

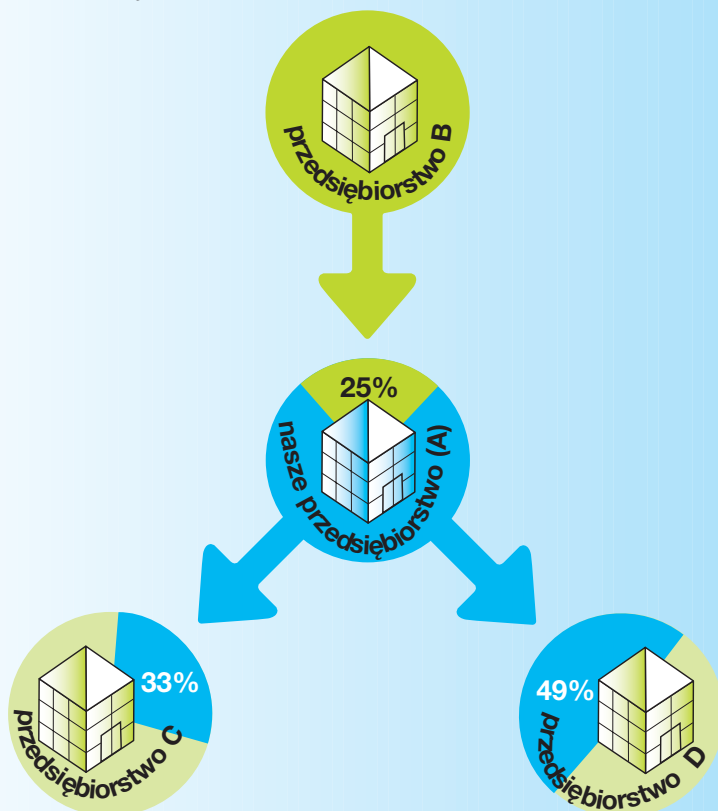
Inwestorzy wyszczególnieni na str. 18–19, np. uniwersytety lub samorządy lokalne, które zgodnie z prawem krajowym posiadają status podmiotu publicznego, nie podlegają tej zasadzie. Mogą one posiadać udział w przedsiębiorstwie w wysokości 25–50%, bez utraty przez to przedsiębiorstwo statusu MŚP.

Jak obliczać dane przedsiębiorstw partnerskich?

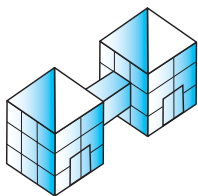
(Procenty podane poniżej służą wyłącznie celom ilustracyjnym. Kolejne przykłady zawiera załącznik I)

Nasze przedsiębiorstwo A posiada 33% udziałów w przedsiębiorstwie C i 49% udziałów w przedsiębiorstwie D, podczas gdy B posiada 25% udziałów w naszym przedsiębiorstwie. Aby obliczyć liczbę osób zatrudnionych i dane finansowe naszego przedsiębiorstwa, dodajemy odpowiednie procenty danych dla B, C i D do naszych łącznych danych.

NASZE DANE ŁĄCZNE = 100% A + 25% B + 33% C + 49% D.

2.3.3. Czy jesteśmy przedsiębiorstwem związanym? (art. 3.3)

Ten rodzaj związku odpowiada sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw tworzących **grupę**, w której jedno przedsiębiorstwo kontroluje, bezpośrednio lub pośrednio, większość głosów w innym przedsiębiorstwie lub wywiera **dominujący wpływ** na to przedsiębiorstwo. Takie przypadki spotyka się rzadziej niż dwa poprzednie rodzaje związków.

Definicja

Dwa lub więcej przedsiębiorstw można uznać za związane, jeżeli pozostają one ze sobą w następującym związku:

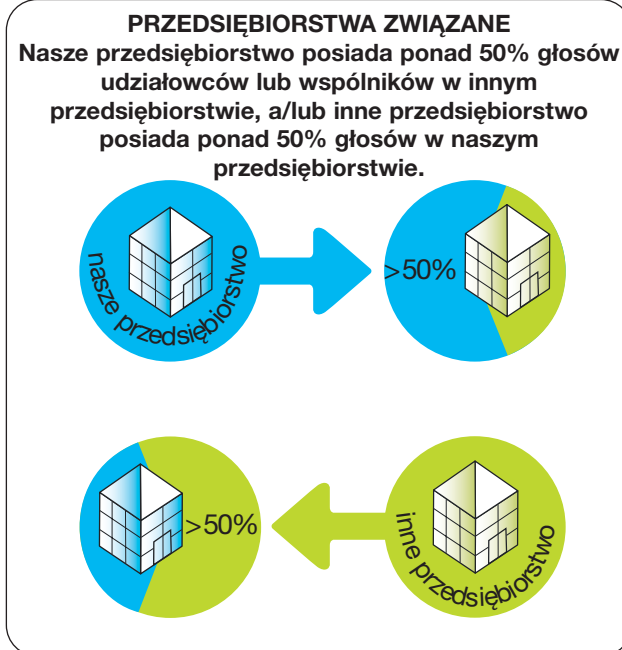
- przedsiębiorstwo posiada większość głosów przysługujących udziałowcom lub wspólnikom w innym przedsiębiorstwie;
- przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa;
- przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo zgodnie z umową zawartą z tym przedsiębiorstwem lub postanowieniem w jego dokumencie założycielskim lub statucie;
- przedsiębiorstwo jest w stanie kontrolować samodzielnie, zgodnie z umową, większość głosów udziałowców lub członków w innym przedsiębiorstwie.

Typowym przykładem przedsiębiorstwa związanego jest spółka w pełni zależna.

A co z franchisingiem?

Dwa przedsiębiorstwa, które współpracują ze sobą na zasadzie franchisingu, nie muszą być ze sobą związane. Zależy to od warunków umowy franchisingowej. Przedsiębiorstwa uważa się za związane tylko wtedy, gdy zgodnie z warunkami tej umowy występuje jeden z czterech rodzajów związków wymienionych na poprzedniej stronie.

Ustalenie danych przedsiębiorstwa

(art. 6 ust. 2, 3 i 4)

Aby ustalić, czy Państwa przedsiębiorstwo zachowuje próg zatrudnienia i pułapy finansowe ustanowione w definicji, należy dodać 100% danych przedsiębiorstwa związanego do danych Państwa przedsiębiorstwa.

Zazwyczaj przedsiębiorstwo natychmiast dowiaduje się, że jest przedsiębiorstwem związanym, gdyż w większości państw członkowskich prawo wymaga od niego sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych lub jest ono ujęte w sprawozdaniu skonsolidowanym innego przedsiębiorstwa.

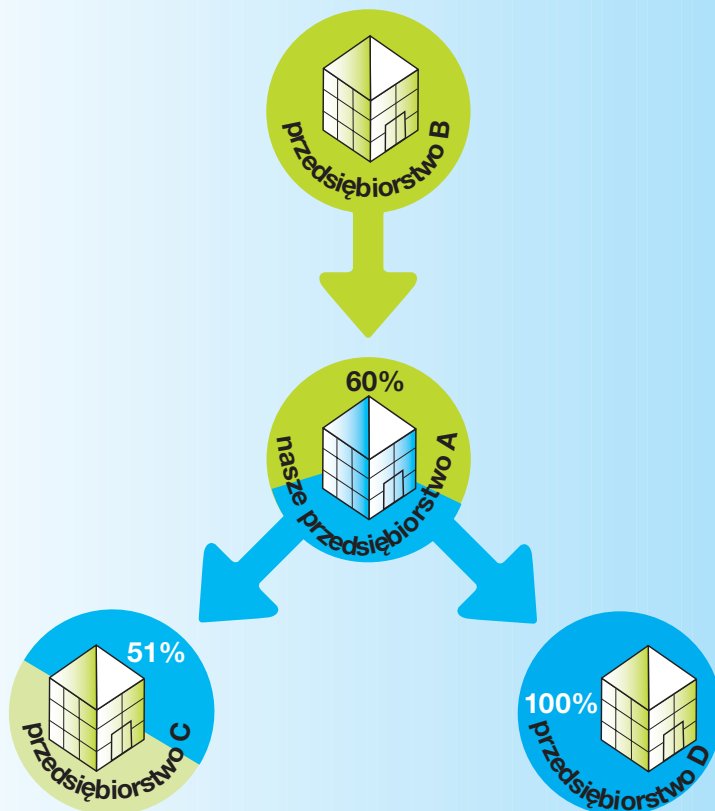
Jeżeli Państwa przedsiębiorstwo nie sporządza sprawozdań skonsolidowanych, a przedsiębiorstwo, z którym są Państwo związani, także jest powiązane, na zasadzie łańcuchowej, z innymi przedsiębiorstwami, należy dodać do swoich danych 100% danych wszystkich tych przedsiębiorstw związanych.

Jak obliczać dane przedsiębiorstw związanych

(Procenty podane poniżej służą wyłącznie celom ilustracyjnym. Kolejne przykłady zawiera załącznik I)

Nasze przedsiębiorstwo A posiada 51% udziałów w przedsiębiorstwie C i 100% udziałów w przedsiębiorstwie D, podczas gdy B posiada 60% udziałów w naszym przedsiębiorstwie. W związku z tym, że w każdym przypadku udział wynosi powyżej 50%, przy obliczaniu liczby zatrudnionych i pułapów finansowych naszego przedsiębiorstwa należy wziąć 100% danych każdego z czterech przedsiębiorstw, o których mowa.

NASZE DANE ŁĄCZNE = 100% A + 100% B + 100% C + 100% D.

Wnioski

Podana definicja stanowi istotne narzędzie stosowania skutecznych środków i programów wspierających rozwój i osiągnięcia MŚP. Dlatego też zachęca się państwa członkowskie, Europejski Bank Inwestycyjny i Europejski Fundusz Inwestycyjny do jej stosowania w możliwie najszerszy sposób.

Mamy nadzieję, że niniejszy poradnik okaże się użyteczny dla MŚP, które pragną korzystać ze środków wprowadzonych przez władze europejskie, krajowe, regionalne i lokalne zgodnie z nową definicją.

Nowa definicja podlegać będzie dalszemu udoskonalaniu. W razie potrzeby Komisja dostosuje ją w nadchodzących latach tak, aby uwzględnić doświadczenia i tendencje w rozwoju gospodarczym w Unii Europejskiej.

Tekst zalecenia Komisji z 2003 r. oraz wzór oświadczenia znajdują się w dalszej części, począwszy od str. 32.

Załączniki

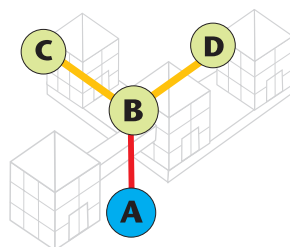
- I. Przykłady
- II. Tekst zalecenia
- III. Wzór oświadczenia
- IV. Środki zapobiegające nadużywaniu definicji

Komunikat zawierający wzór oświadczenia został opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* C 118 z dnia 20 maja 2003 r. Od czasu publikacji wprowadzono w nim dwa sprostowania.

Skonsolidowana wersja komunikatu, zawarta w załączniku, została sporządzona dla niniejszego poradnika.

Przykład 1:

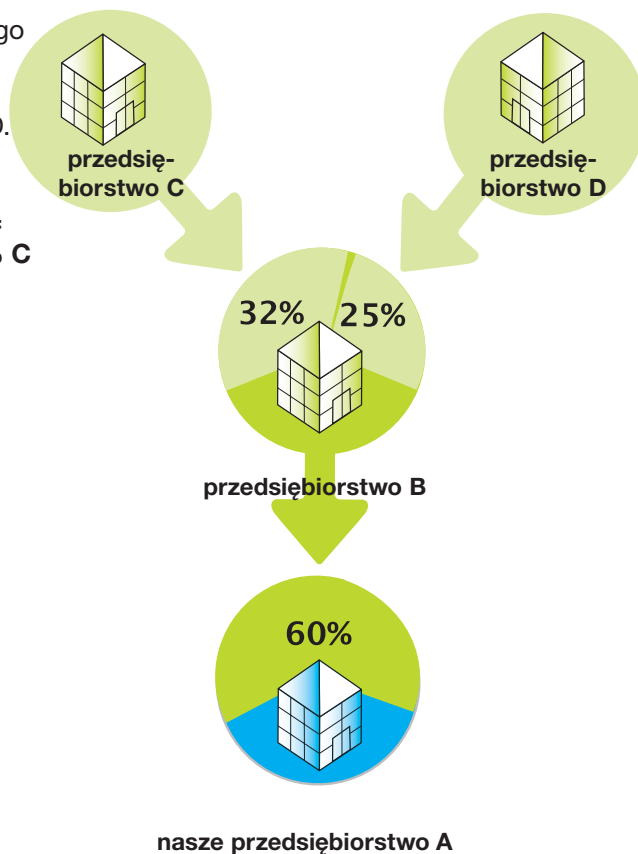
Nasze przedsiębiorstwo A jest związane z przedsiębiorstwem B w taki sposób, że B posiada 60% udziałów w naszym przedsiębiorstwie. Jednak B także ma dwóch partnerów – przedsiębiorstwa C i D, które mają odpowiednio 32% i 25% udziałów w B.

A-B   **B-C**   **B-D**
 związane   partnerskie   partnerskie

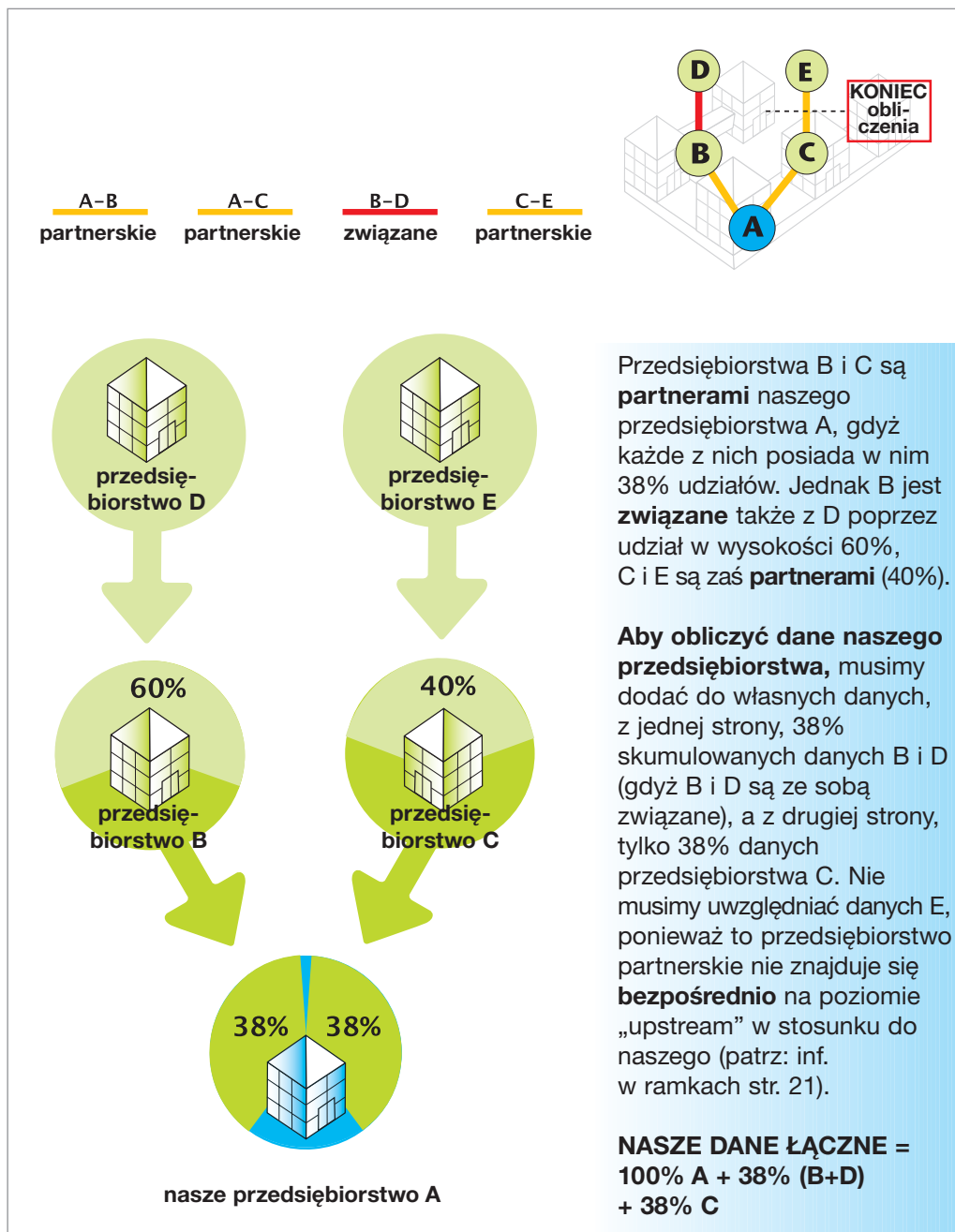
Aby obliczyć nasze dane, musimy do danych naszego przedsiębiorstwa dodać 100% danych B, 32% danych C i 25% danych D.

NASZE DANE ŁĄCZNE =
100% A + 100% B + 32% C
+ 25% D.

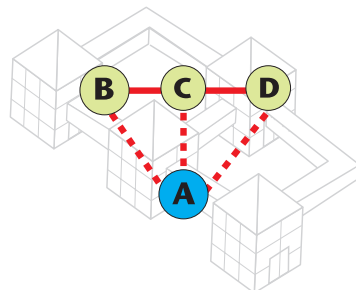

Przykład 2:

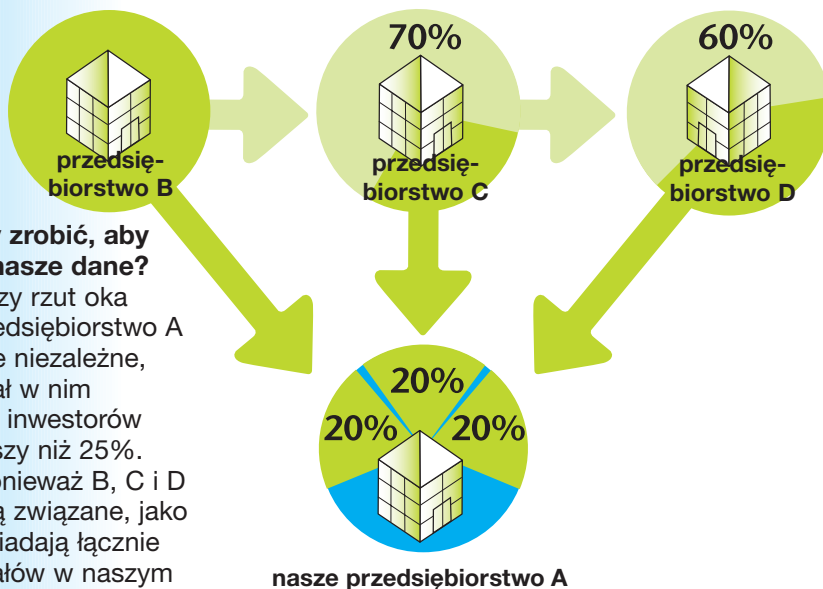

Przykład 3:

Nasze przedsiębiorstwo A ma trzech inwestorów: B, C i D, przy czym każdy z nich posiada 20% naszych udziałów lub głosów. Inwestorzy ci są ze sobą związani, tworząc grupę przedsiębiorstw związanych: B posiada 70% udziałów w C, które ma 60% udziałów w D.

B-C
C-D   .....
związane   z pozoru
                 niezależne, ale
                 związane
                 z grupą

Co należy zrobić, aby obliczyć nasze dane?

Na pierwszy rzut oka nasze przedsiębiorstwo A pozostanie niezależne, gdyż udział w nim każdego z inwestorów jest mniejszy niż 25%. Jednak ponieważ B, C i D są ze sobą związane, jako grupa posiadają łącznie 60% udziałów w naszym przedsiębiorstwie. Zatem musimy dodać 100% danych B, C i D do danych naszego przedsiębiorstwa.

NASZE DANE ŁĄCZNE = 100% A + 100% B + 100% C + 100% D

- II. Tekst zalecenia
- III. Wzór oświadczenia
- IV. Środki zapobiegające nadużywaniu definicji

KOMISJA

ZALECENIE KOMISJI

z dnia 6 maja 2003 r.

dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw

(notyfikowane jako dokument nr C(2003) 1422)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2003/361/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jej art. 211 tiret drugie,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W sprawozdaniu złożonym Radzie w 1992 r. na wniosek Rady ds. Przemysłu, która obradowała 28 maja 1990 r., Komisja zaproponowała ograniczenie mnożącej się liczby definicji małych i średnich przedsiębiorstw stosowanych na poziomie wspólnotowym. Zalecenie Komisji 96/280/WE z dnia 3 kwietnia 1996 r. dotyczące definicji małych i średnich przedsiębiorstw¹ oparto na założeniu, że istnienie różnych definicji na poziomie wspólnotowym i na poziomie krajowym może powodować niezgodności. Kierując się logiką jednolitego rynku bez granic wewnętrznych, przedsiębiorstwa należy traktować w oparciu o zestaw wspólnych zasad. Dążenie do przyjęcia takiego podejścia jest konieczne, tym bardziej że obserwuje się coraz większy stopień wzajemnego oddziaływania krajowych i wspólnotowych środków pomocy dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), na przykład w związku z Funduszami Strukturalnymi lub badaniami. Oznacza to, że należy unikać sytuacji, w których Wspólnota koncentruje swoje działanie na jednej kategorii MŚP, a Państwa Członkowskie na innej. Ponadto uznano, że stosowanie tej samej definicji przez Komisję, Państwa Członkowskie, Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) i Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) poprawi spójność i skuteczność polityk ukierunkowanych na MŚP, tym samym ograniczając ryzyko zakłócenia konkurencji.
- (2) Zalecenie 96/280/WE jest szeroko stosowane przez Państwa Członkowskie, a definicja zawarta w załączniku do niego została przejęta przez rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw². Poza potrzebą dostosowania zalecenia 96/280/WE do tendencji w rozwoju gospodarczym, zgodnie z art. 2 załącznika do niego, należy wziąć pod uwagę trudności interpretacyjne, które pojawiły się w trakcie stosowania zalecenia, jak

również uwagi otrzymane od przedsiębiorstw. Mając na względzie szereg zmian, jakie należy wprowadzić do zalecenia 96/280/WE, jak również dla jasności, należy zmienić to zalecenie.

- (3) Ponadto należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 48, 81 i 82 Traktatu, których wykładni dokonał Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, za przedsiębiorstwo uważa się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną. Zalicza się tu w szczególności osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz przedsiębiorstwa rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, a także spółki lub konsorcja prowadzące regularną działalność gospodarczą.
- (4) Kryterium liczby pracowników („liczby osób zatrudnionych”) jest niewątpliwie jednym z najważniejszych i musi być przestrzegane jako kryterium główne; niemniej wprowadzenie kryterium finansowego stanowi niezbędne uzupełnienie, gdyż jego celem jest określenie rzeczywistej skali i wyników działania przedsiębiorstwa oraz jego pozycji w porównaniu z konkurencją. Jednakże nie powinno się stosować obrotu jako wyłącznego kryterium finansowego, przede wszystkim dlatego, że przedsiębiorstwa działające w sektorach handlu i dystrybucji mają z natury wyższe wskaźniki obrotu niż przedsiębiorstwa produkcyjne. A zatem kryterium obrotu należy powiązać z kryterium całkowitego rocznego bilansu, który odzwierciedla ogólną sytuację materialną przedsiębiorstwa, z możliwością przekroczenia któregośkolwiek z tych dwóch kryteriów.
- (5) Pułap obrotu odnosi się do przedsiębiorstw prowadzących różne rodzaje działalności gospodarczej. Aby nie ograniczać niepotrzebnie użyteczności stosowania definicji, pułap ten należy uaktualnić tak, by uwzględniał zmiany w cenach i produktywności.
- (6) W odniesieniu do pułapu całkowitego rocznego bilansu, przy braku nowych informacji, uzasadnione jest utrzymanie podejścia, zgodnie z którym pułapy rocznego obrotu określane są w oparciu o współczynnik ustalony na podstawie statystycznego stosunku między tymi dwoma zmiennymi. Tendencja wynikająca z danych statystycz-

¹ Dz.U. L 107 z 10.4.1996, str. 4.² Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33.

nych wymaga dalszego zwiększenia pułapu obrotu. W związku z tym, że tendencja ta różni się w zależności od wielkości przedsiębiorstwa, właściwe jest także dostosowanie współczynnika w taki sposób, aby odzwierciedlał on jak najściślej tendencje gospodarcze i nie dyskryminował mikroprzedsiębiorstw oraz małych przedsiębiorstw w stosunku do średnich. W przypadku mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw współczynnik ten jest bardzo bliski 1. A zatem dla uproszczenia należy dla tych kategorii przedsiębiorstw wybrać jedną wartość dla pułapu obrotu i pułapu całkowitego rocznego bilansu.

- (7) Podobnie jak w zaleceniu 96/280/WE, pułapy finansowe i progi zatrudnienia są wielkościami maksymalnymi, a zatem Państwa Członkowskie, EBI i EFI mogą ustalić niższe pułapy, jeśli chcą skierować środki do konkretnej kategorii MŚP. W celu uproszczenia procedur administracyjnych Państwa Członkowskie, EBI i EFI mogą stosować przy wdrażaniu niektórych swoich polityk tylko jedno kryterium – liczbę osób zatrudnionych. Nie ma to jednak zastosowania wobec różnych przepisów prawa konkurencji, gdzie także należy stosować i spełniać kryteria finansowe.
- (8) Po zatwierdzeniu Europejskiej Karty Małych Przedsiębiorstw przez Radę Europejską na posiedzeniu w Santa Maria de Feira w czerwcu 2000 r. należy także lepiej zdefiniować mikroprzedsiębiorstwa – kategorię małych przedsiębiorstw mającą szczególne znaczenie dla rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy.
- (9) Aby lepiej zrozumieć rzeczywistą sytuację ekonomiczną MŚP i usunąć z tej kategorii grupę przedsiębiorstw, których siła gospodarcza przekracza siłę przedsiębiorstwa, które faktycznie można nazwać MŚP, należy dokonać rozróżnienia pomiędzy odmiennymi kategoriami przedsiębiorstw, w zależności od tego, czy są to przedsiębiorstwa niezależne, czy posiadają udziały w kapitale lub prawa głosu w innych przedsiębiorstwach, które nie pociągają za sobą powstania pozycji dominującej (przedsiębiorstwa partnerskie), czy też są związane z innymi przedsiębiorstwami. Obecna wartość progowa podana w zaleceniu 96/280/WE, wynosząca 25% udziałów lub głosów, poniżej której przedsiębiorstwo uważa się za niezależne, została utrzymana.
- (10) W celu zachęcenia do tworzenia przedsiębiorstw, finansowania kapitału MŚP oraz rozwoju lokalnego i obszarów wiejskich, przedsiębiorstwa można uznać za niezależne, mimo iż udział w nich równy lub wyższy niż 25% posiadają niektóre kategorie inwestorów, pełniące pozytywną rolę w finansowaniu działalności gospodarczej i tworzeniu przedsiębiorstw. Niemniej dotychczas nie określono dla tych inwestorów konkretnych warunków. Szczególnej uwagi wymaga przypadek „aniołów biznesu” („business angels”), czyli osób fizycznych lub grup osób prowadzących regularną działalność inwestycyjną podwyższonego ryzyka, ponieważ w porównaniu z innymi podmiotami inwestującymi w kapitał podwyższonego ryzyka posiadają one niezwykle cenną zdolność udzielania stosownych porad nowym przedsiębiorcom.

Nadto ich inwestycje w kapitał własny uzupełniają działalność spółek kapitałowych podwyższonego ryzyka, gdyż zasilają one małymi kwotami przedsiębiorstwa w początkowej fazie ich działalności.

- (11) Aby uprościć sprawę, w szczególności dla Państw Członkowskich i przedsiębiorstw, przy definiowaniu przedsiębiorstw związanych należy zastosować warunki określone w art. 1 dyrektywy Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r. wydanej na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych¹, ostatnio zmienionej dyrektywą 2001/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady², w zakresie, w jakim warunki te odpowiadają celom niniejszego zalecenia. W celu zwiększenia motywacji do inwestowania w fundusze kapitałowe MŚP wprowadzono domniemanie braku dominującego wpływu na dane przedsiębiorstwo, zgodnie z kryteriami art. 5 ust. 3 dyrektywy Rady 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 r. wydanej na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu, w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek³, ostatnio zmienionej dyrektywą 2001/65/WE.
- (12) W odpowiednich przypadkach należy także wziąć pod uwagę związki przedsiębiorstw z osobami fizycznymi w celu zapewnienia, aby korzyści przysługujące MŚP z tytułu różnych przepisów lub środków przyjmowanych na ich korzyść czerpały wyłącznie te przedsiębiorstwa, które faktycznie tego potrzebują. Aby ograniczyć badanie takich sytuacji do niezbędnego minimum, uwzględnić się tylko związki przedsiębiorstw działających na odnośnym rynku lub rynkach pokrewnych, przy czym w razie potrzeby odsyła się do definicji „odnośnego rynku” podanej przez Komisję w jej powiadomieniu w sprawie definicji odnośnego rynku dla celów wspólnotowego prawa konkurencji⁴.
- (13) Aby uniknąć dokonywania arbitralnych rozróżnień pomiędzy podmiotami publicznymi Państw Członkowskich oraz ze względu na potrzebę pewności prawnej, uważa się za konieczne potwierdzenie, że przedsiębiorstwo, w którym 25% lub więcej kapitału lub głosów jest kontrolowane przez podmiot publiczny, nie może być uznane za MŚP.
- (14) W celu uniknięcia nadmiernej biurokracji w przedsiębiorstwach, a także dla uproszczenia i przyspieszenia procedur administracyjnych związanych z prowadzeniem spraw, w których wymagany jest status MŚP, właściwie jest umożliwienie przedsiębiorstwom składania formalnych deklaracji potwierdzających niektóre ich cechy charakterystyczne.

¹ Dz.U. L 193 z 18.7.1983, str. 1.

² Dz.U. L 283 z 27.10.2001, str. 28.

³ Dz.U. L 222 z 14.8.1978, str. 11.

⁴ Dz.U. C 272 z 9.12.1997, str. 3.

- (15) Dla celów definicji MŚP należy szczegółowo ustalić, kogo można zaliczyć do pracowników. W celu promowania rozwoju szkolnictwa zawodowego i kursów połączonych z praktykami zawodowymi przy ustalaniu liczby pracowników nie należy brać pod uwagę praktykantów i studentów odbywających szkolenie zawodowe. Nie uwzględnia się też pracowników przebywających na urlopie macierzyńskim i wychowawczym.
- (16) Różne kategorie przedsiębiorstw określone w oparciu o ich związki z innymi przedsiębiorstwami odpowiadają obiektywnie zróżnicowanym stopniom integracji. W związku z powyższym należy stosować odrębne procedury w stosunku do tych kategorii przedsiębiorstw przy obliczaniu wielkości obrazujących ich działalność i siłę ekonomiczną,

ZALECA, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

1. Niniejsze zalecenie dotyczy definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystywanej we wspólnotowych politykach stosowanych we Wspólnocie i w Europejskim Obszarze Gospodarczym.
2. Zachęca się Państwa Członkowskie, Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) i Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) do:
  - a) przestrzegania tytułu I załącznika przy realizacji programów skierowanych do średnich przedsiębiorstw, małych przedsiębiorstw oraz mikroprzedsiębiorstw;
  - b) podjęcia niezbędnych kroków w celu wykorzystania kategorii rozmiaru przedsiębiorstw, określonych w art. 7 załącznika, w szczególności przy kontrolowaniu wykorzystania przez przedsiębiorstwa wspólnotowych instrumentów finansowych.

Artykuł 2

Państwa podane w art. 2 załącznika należy traktować jako wielkości maksymalne. Państwa Członkowskie, EBI i EFI mogą ustalić niższe pułapy. Wdrażając niektóre swe polityki, mogą one postanowić, że zastosują tylko kryterium liczby pracowników, z wyjątkiem dziedzin regulowanych różnymi przepisami dotyczącymi pomocy państwa.

Artykuł 3

Niniejsze zalecenie zastępuje zalecenie 96/280/WE z dniem 1 stycznia 2005 r.

Artykuł 4

Niniejsze zalecenie skierowane jest do Państw Członkowskich, EBI i EFI.

Państwa Członkowskie, EBI i EFI są zobowiązane do poinformowania Komisji, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2004 r., o działaniach podjętych w wyniku niniejszego zalecenia oraz, najpóźniej do dnia 30 września 2005 r., o pierwszych rezultatach jego wdrożenia.

Sporządzono w Brukseli, dnia 6 maja 2003 r.

W imieniu Komisji
Erkki LIIKANEN
Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

TYTUŁ I

DEFINICJA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW ORAZ MAŁYCH I ŚREDNICH
PRZEDSIĘBIORSTW PRZYJĘTA PRZEZ KOMISJĘ

Artykuł 1

Przedsiębiorstwo

Za przedsiębiorstwo uważa się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną. Zalicza się tu w szczególności osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz przedsiębiorstwa rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, a także spółki lub konsorcja prowadzące regularną działalność gospodarczą.

Artykuł 2

Próg zatrudnienia oraz pulapy finansowe określające kategorię przedsiębiorstwa

1. Na kategorię mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) składają się przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR oraz/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 43 milionów EUR.
2. W kategorii MŚP przedsiębiorstwo małe definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót oraz/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 10 milionów EUR.
3. W kategorii MŚP mikroprzedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót oraz/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 milionów EUR.

Artykuł 3

Typy przedsiębiorstw brane pod uwagę przy obliczaniu progu zatrudnienia i pulapy finansowego

1. „Przedsiębiorstwo niezależne” oznacza każde przedsiębiorstwo, które nie jest zakwalifikowane jako przedsiębiorstwo partnerskie w rozumieniu ust. 2 lub też jako przedsiębiorstwo związane w rozumieniu ust. 3.
2. „Przedsiębiorstwa partnerskie” oznaczają wszystkie przedsiębiorstwa, które nie zostały zakwalifikowane jako przedsiębiorstwa związane w rozumieniu ust. 3 i które pozostają w następującym wzajemnym związku: przedsiębiorstwo (typu „upstream”) posiada, samodzielnie lub wspólnie z jednym lub kilkoma przedsiębiorstwami związanymi w rozumieniu ust. 3, 25% lub więcej kapitału lub głosów w drugim przedsiębiorstwie (przedsiębiorstwa typu „downstream”).

Jednakże przedsiębiorstwo może zostać zakwalifikowane jako niezależne i w związku z tym niemające żadnych przedsiębiorstw partnerskich, nawet jeśli wartość progowa wynosząca 25% kapitału lub głosów została osiągnięta lub przekroczona przez poniższych inwestorów, pod warunkiem że inwestorzy ci nie są związani, w rozumieniu ust. 3, indywidualnie lub wspólnie, z przedmiotowym przedsiębiorstwem:

- a) publiczne korporacje inwestycyjne, spółki kapitałowe podwyższonego ryzyka, osoby fizyczne lub grupy osób prowadzące regularną działalność inwestycyjną podwyższonego ryzyka, które inwestują kapitał własny w przedsiębiorstwa nienotowane na giełdzie („business angels”), pod warunkiem że cała kwota inwestycji tych inwestorów „business angels” w to samo przedsiębiorstwo nie przekroczy 1 250 000 EUR;
  - b) uniwersytety lub niedochodowe ośrodki badawcze;
  - c) inwestorzy instytucjonalni łącznie z regionalnymi funduszami rozwoju;
  - d) samorządy lokalne z rocznym budżetem nieprzekraczającym 10 milionów EUR oraz liczbą mieszkańców poniżej 5000.
3. „Przedsiębiorstwa związane” oznaczają przedsiębiorstwa, które pozostają w jednym z poniższych związków:
- a) przedsiębiorstwo posiada większość głosów udziałowców lub wspólników w innym przedsiębiorstwie;
  - b) przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa;
  - c) przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo zgodnie z umową zawartą z tym przedsiębiorstwem lub z postanowieniami w jego dokumencie założycielskim lub statucie;

- d) przedsiębiorstwo będące udziałowcem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, zgodnie z umową z innymi udziałowcami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość głosów udziałowców lub członków w tym przedsiębiorstwie.

Domniemywa się brak wpływu dominującego, jeżeli inwestorzy wymienieni w akapicie drugim ust. 2 nie angażują się bezpośrednio lub pośrednio w zarządzanie przedmiotowym przedsiębiorstwem, bez uszczerbku dla ich praw jako udziałowców.

Przedsiębiorstwa pozostające w którymś ze związków opisanych w akapicie pierwszym z jednym lub kilkoma innymi przedsiębiorstwami lub też inwestorzy, o których mowa w ust. 2, są również traktowani jako związani.

Przedsiębiorstwa pozostające w jednym z takich związków z osobą fizyczną lub grupą osób fizycznych działających wspólnie również są traktowane jak przedsiębiorstwa związane, jeżeli prowadzą swoją działalność lub część swojej działalności na tym samym odnośnym rynku lub rynkach pokrewnych.

Za „rynek pokrewny” uważa się rynek dla danego produktu lub usługi znajdujący się bezpośrednio na poziomie „upstream” lub „downstream” w stosunku do odnośnego rynku.

4. Poza przypadkami określonymi w ust. 2 akapit drugi przedsiębiorstwo nie może być uznane za małe lub średnie przedsiębiorstwo, jeżeli 25% lub więcej kapitału lub głosów jest kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio, wspólnie lub indywidualnie przez jeden lub kilka podmiotów publicznych.

5. Przedsiębiorstwa mogą złożyć oświadczenie o statusie prawnym jako przedsiębiorstwo niezależne, przedsiębiorstwo partnerskie lub przedsiębiorstwo związane, łącznie z danymi dotyczącymi pułapów określonych w art. 2. Oświadczenie może zostać złożone nawet wtedy, gdy kapitał przedsiębiorstwa jest do tego stopnia rozdrobniony, iż nie można określić, kto jest jego właścicielem, przy czym przedsiębiorstwo oświadcza wtedy w dobrej wierze, iż można w sposób prawnie uzasadniony przyjąć, iż kapitał ten nie jest we wspólnym posiadaniu jednego przedsiębiorstwa lub większej liczby przedsiębiorstw związanych ze sobą w 25% lub więcej. Oświadczenia takie są składane bez uszczerbku dla kontroli i dochodzeń przewidzianych w przepisach państwowych lub wspólnotowych.

Artykuł 4

Dane stosowane dla określania progu zatrudnienia i pułapu finansowego oraz okresy referencyjne

1. Dane, które będą stosowane przy określaniu liczby zatrudnionych osób i kwot finansowych, są to dane odnoszące się do ostatniego zatwierdzonego okresu obrachunkowego i są obliczone na podstawie rocznej. Są one brane pod uwagę od dnia zamknięcia rozliczenia. Kwota wybrana jako przedstawiająca obrót jest obliczana bez uwzględniania podatku VAT oraz innych podatków pośrednich.

2. W przypadku gdy na ostatni dzień bilansu dane przedsiębiorstwo przekracza lub spada poniżej progu zatrudnienia lub pułapu finansowego określonego w art. 2, uzyskanie lub utrata statusu średniego, małego lub mikroprzedsiębiorstwa następuje tylko wówczas, gdy zjawisko to powtórzy się w ciągu dwóch kolejnych lat.

3. W przypadku nowo utworzonych przedsiębiorstw, których sprawozdania finansowe jeszcze nie zostały zatwierdzone, dane, które mają zastosowanie, pochodzą z oceny dokonanej w dobrej wierze w trakcie roku obrotowego.

Artykuł 5

Pułap zatrudnienia

Liczba zatrudnionych osób odpowiada liczbie „rocznych jednostek roboczych” (RJR), to jest liczbie pracowników zatrudnionych na pełnych etatach w obrębie danego przedsiębiorstwa lub w jego imieniu w ciągu całego roku referencyjnego, który jest brany pod uwagę. Praca osób, które nie przepracowały pełnego roku, które pracowały w niepełnym wymiarze godzin lub pracowników sezonowych, jest obliczana jako część ułamkowa RJR. Do osób zatrudnionych zalicza się:

- pracowników;
- osoby pracujące dla przedsiębiorstwa, podlegające mu i uważane za pracowników na mocy prawa krajowego;
- właścicieli – kierowników;
- partnerów prowadzących regularną działalność w przedsiębiorstwie i osiągających z niego korzyści finansowe.

Praktykanci lub studenci odbywający szkolenie zawodowe na podstawie umowy o praktyce lub szkoleniu zawodowym nie są zaliczani do osób zatrudnionych. Nie wlicza się również pracowników przebywających na urlopie macierzyńskim lub wychowawczym.

Artykuł 6

Ustalanie danych przedsiębiorstwa

1. W przypadku przedsiębiorstwa niezależnego dane dotyczące liczby zatrudnionych ustalane są wyłącznie na podstawie sprawozdań finansowych tego przedsiębiorstwa.

2. Dane, w tym dane dotyczące liczby zatrudnionych osób, w przedsiębiorstwie mającym przedsiębiorstwo partnerskie lub przedsiębiorstwa związane, są określane na podstawie sprawozdań finansowych i innych danych przedsiębiorstwa lub, jeżeli takie istnieją, skonsolidowanych sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych, w których ujęte jest przedsiębiorstwo.

Do danych, o których mowa w pierwszym akapicie, dodaje się dane dotyczące każdego przedsiębiorstwa partnerskiego danego przedsiębiorstwa, znajdującego się bezpośrednio na poziomie „upstream” lub „downstream” w stosunku do niego. Skumulowanie jest proporcjonalne do procentowego udziału w kapitale lub w głosach (w zależności od tego, która wartość jest większa). W przypadku holdingów typu „cross-holding” stosuje się wyższy procent.

Do danych, o których mowa w pierwszym i drugim akapicie, dodaje się 100% danych każdego przedsiębiorstwa, które jest bezpośrednio lub pośrednio związane z danym przedsiębiorstwem, w przypadku gdy dane te nie zostały wcześniej ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

3. Do celów stosowania ust. 2 dane przedsiębiorstw partnerskich przedsiębiorstwa pochodzą z ich sprawozdań finansowych i innych danych, w tym skonsolidowanych, jeżeli takie istnieją. Do danych tych dodaje się 100% danych przedsiębiorstw, które są związane z tymi przedsiębiorstwami partnerskimi, chyba że ich dane są już ujęte w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych.

Do celów stosowania ust. 2 dane przedsiębiorstw, które są związane z danym przedsiębiorstwem, pochodzą z ich sprawozdań finansowych i innych danych, w tym skonsolidowanych, jeżeli takie istnieją. Do danych tych dodaje się proporcjonalnie dane każdego ewentualnego przedsiębiorstwa partnerskiego tego przedsiębiorstwa związanego, znajdującego się bezpośrednio na poziomie „upstream” lub „downstream” w stosunku do niego, chyba że zostały one już ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w procentem co najmniej proporcjonalnym do procentu określonego na mocy ust. 2 akapit drugi.

4. W przypadku gdy w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych nie ma danych dotyczących liczby zatrudnionych w danym przedsiębiorstwie, dane dotyczące zatrudnienia są obliczane przez proporcjonalną kumulację danych z przedsiębiorstw partnerskich oraz przez dodanie danych z przedsiębiorstw, z którymi przedsiębiorstwo to jest związane.

TYTUŁ II POSTANOWIENIA RÓŻNE

Artykuł 7

Statystyki

Komisja przyjmie niezbędne środki w celu przedstawienia statystyk sporządzonych przez nią w rozbiciu na następujące kategorie przedsiębiorstw określone według ich rozmiaru:

- a) 0–1 pracowników;
- b) 2–9 pracowników;
- c) 10–49 pracowników;
- d) 50–249 pracowników.

Artykuł 8

Odesłania

1. Prawodawstwo i programy wspólnotowe, wymagające zmiany lub dostosowania, w których występują terminy „MŚP”, „mikroprzedsiębiorstwo”, „małe przedsiębiorstwo”, „średnie przedsiębiorstwo” lub inne podobne terminy, powinny zawierać odesłania do definicji zawartej w niniejszym zaleceniu.

2. Obecnie realizowane programy wspólnotowe wykorzystujące definicję MŚP zawartą w zaleceniu 96/280/WE będą nadal realizowane, jako środek przejściowy, na rzecz tych przedsiębiorstw, które należały do kategorii MŚP w momencie przyjmowania tych programów. Prawnie wiążące zobowiązania podjęte przez Komisję na podstawie tych programów pozostają nienaruszone.

Nie naruszając postanowień akapitu pierwszego, wszelkie zmiany definicji MŚP w programach można wprowadzać wyłącznie w drodze przyjęcia definicji zawartej w niniejszym zaleceniu, zgodnie z ust. 1.

Artykuł 9

Zmiana definicji

Na podstawie przeglądu zastosowania definicji zawartej w niniejszym zaleceniu, z którego raport zostanie sporządzony do dnia 31 marca 2006 r., jak również uwzględniając zmiany w art. 1 dyrektywy 83/349/EWG dotyczącej przedsiębiorstw związanych w rozumieniu tej dyrektywy, Komisja, w razie potrzeby, dokona dostosowania definicji zawartej w niniejszym zaleceniu, a w szczególności pułapów obrotu i rocznego bilansu w celu uwzględnienia doświadczeń i tendencji w rozwoju gospodarczym we Wspólnocie.

Komunikat Komisji
W sprawie wzoru oświadczenia zawierającego informacje wymagane do zakwalifikowania przedsiębiorstwa do kategorii MŚP
(wersja skonsolidowana)

Celem niniejszego Komunikatu jest zachęcenie do stosowania zalecenia Komisji 2003/361/WE¹ dotyczącego definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, które zastępuje zalecenie 96/280/WE z dnia 3 kwietnia 1996 r.

W Europejskim Obszarze Gospodarczym działa około 20 milionów mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Stanowią one główne źródło miejsc pracy i pobudzają do rozwoju konkurencji. Ich umiejętność wskazywania na nowe potrzeby, zarówno użytkowników końcowych, jak i przedsiębiorstw przemysłowych, możliwości w zakresie przyswajania nowych technologii, udział w organizowaniu praktyk, szkoleń zawodowych i w rozwoju lokalnym decydują o wzroście produktywności w całej Unii Europejskiej i zwiększają zdolność Unii do osiągnięcia celów wytyczonych na posiedzeniu Rady Europejskiej w Lizbonie. Dlatego też odpowiedzialność organów administracji lokalnej, krajowej i wspólnotowej za opracowywanie polityk dotyczących przedsiębiorczości, uwzględniających szczególne potrzeby i zdolności kategorii przedsiębiorstw określanych jako MŚP, ma znaczenie szczególne.

Głównym celem nowego zalecenia Komisji dotyczącego definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw jest zachęcenie do rozwijania tego typu polityk. Bardziej precyzyjna definicja zapewni większą pewność prawną. Jest ona lepiej dostosowana do różnych kategorii MŚP i uwzględni różne rodzaje związków między przedsiębiorstwami, dzięki czemu przyczyni się do wzrostu inwestycji i innowacji w MŚP i rozwoju relacji partnerskich pomiędzy przedsiębiorstwami. Korzyści te należy osiągnąć, uniemożliwiając jednocześnie przedsiębiorstwom, które nie posiadają cech lub nie mają problemów typowych dla MŚP, niesłuszne korzystanie ze środków przeznaczonych dla MŚP.

Niniejsze zalecenie było przedmiotem dyskusji prowadzonych na bardzo szeroką skalę z organizacjami przedsiębiorców, Państwami Członkowskimi i indywidualnymi ekspertami gospodarczymi w ramach Zespołu ds. Polityki Przedsiębiorczości². Ponadto wstępny projekt zalecenia był poddany dwóm otwartym konsultacjom w Internecie. Prace nad nim trwały ponad rok, aż wreszcie osiągnięto niemal pełen konsensus, mimo różnorodności celów, do jakich dążyli uczestnicy konsultacji.

Wszyscy, którzy przyczynili się do zmiany zalecenia, czuli, że zwiększonej pewności prawnej i świadomości realiów gospodarczych powinny towarzyszyć wysiłki ze strony administracji na rzecz uproszczenia i przyspieszenia trybu rozpatrywania spraw wymagających zakwalifikowania przedsiębiorstwa do kategorii mikroprzedsiębiorstw oraz małych lub średnich przedsiębiorstw. Uznano, że nowoczesną i dogodną metodą osiągnięcia tego celu będzie zaproponowanie przedsiębiorstwom samodzielnego wypełnienia krótkiego oświadczenia. Oświadczenie to, w razie potrzeby, może być wypełnione on-line, a także pełnić rolę praktycznego przewodnika dla przedsiębiorstw.

Dokument załączony do niniejszego komunikatu to wzór takiego oświadczenia. Wzór ten nie jest wiążący, pod względem treści lub stosowania, ani dla przedsiębiorstw, ani dla organów administracji Państw Członkowskich, lecz stanowi jeden z wielu przykładów do ewentualnego wykorzystania. Oświadczenia takie nie naruszają kontroli lub dochodzeń przewidzianych przepisami prawa krajowego lub wspólnotowego. Jeśli te Państwa Człon-

¹ Dz.U. L 124 z 20.05.2003, str. 36.

² Decyzja Komisji 2000/690/WE z dnia 8 listopada 2000 r. ustanawiająca Zespół ds. Polityki Przedsiębiorczości, Dz.U. L 285 z 10.11.2000, str. 24.

kowskie, które stosują definicję MŚP, pragną przyspieszyć obieg dokumentów administracyjnych, niewątpliwie wskazane jest, aby oświadczenie nie nakładało na przedsiębiorstwa dodatkowych obowiązków administracyjnych, ale zastąpiło, w miarę możliwości, inne, wcześniej wymagane wnioski o udzielenie informacji. Najlepszym wyjściem byłoby dołączanie oświadczenia do dokumentacji towarzyszącej wnioskowi o uczestnictwo w środkach wymagających posiadania statusu MŚP.

Wzór można wykorzystywać w formie proponowanej w załączniku. Można go także uzupełnić, uprościć lub dostosować do potrzeb i praktyk administracji krajowej. Aby zmaksymalizować efekt uproszczenia, ten sam wzór oświadczenia, opracowany i przyjęty przez Państwo Członkowskie, powinien być stosowany w tym państwie do wszystkich celów administracyjnych wymagających kwalifikacji przedsiębiorstwa jako MŚP.

Celem zalecenia jest stworzenie wspólnych ram odniesienia dla definicji MŚP, dlatego gdyby stosowanie takiego wzoru oświadczenia miało doprowadzić do rozbieżności w interpretacji tej definicji, przyniosłoby to efekt przeciwny do zamierzonego. Należy zatem zwrócić uwagę na to, aby inne wzory oświadczenia służące temu samemu celowi uwzględniały wszystkie postanowienia tekstu zalecenia w celu ustalenia, czy przedsiębiorstwo wnioskodawcy można zakwalifikować do kategorii mikroprzedsiębiorstw, małych lub średnich przedsiębiorstw, w rozumieniu niniejszego zalecenia. Warunki kwalifikacji MŚP określa bowiem tekst zalecenia, a nie oświadczenie.

W związku z powyższym należy podkreślić, że proponowany wzór oświadczenia odnosi się do siódmej dyrektywy Rady 83/349/EWG w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Zważywszy na charakter warunków określonych w art. 1 tej dyrektywy, przedsiębiorstwa spełniające przynajmniej jeden z nich są w zasadzie przedsiębiorstwami związanymi, w rozumieniu art. 3 ust. 3 definicji MŚP. A zatem dla przedsiębiorstw, które są zobowiązane sporządzać skonsolidowane sprawozdania finansowe, zgodnie z tą dyrektywą Rady, dogodne będzie, jeśli dowiedzą się od razu, że w rozumieniu definicji MŚP są także przedsiębiorstwami związanymi. Jednak w przypadku gdyby nastąpiła zmiana tej dyrektywy, prowadząca do rozbieżności między dwoma definicjami, wzór oświadczenia należy dostosować tak, aby tę zmianę uwzględnić.

Mając na względzie harmonogram wejścia w życie ewentualnej zmiany dyrektywy, dostosowanie oświadczenia mogłoby nastąpić jednocześnie z wprowadzeniem przyszłych zmian do zalecenia dotyczącego definicji MŚP, zgodnie z art. 9 załącznika do niego.

WZÓR OŚWIADCZENIA
INFORMACJE WYMAGANE DO ZAKWALIFIKOWANIA PRZEDSIĘBIORSTWA DO KATEGORII MŚP

Dokładna identyfikacja przedsiębiorstwa wnioskodawcy

Imię i nazwisko lub nazwa .....

Adres (siedziba) .....

Numer w rejestrze/numer VAT¹ .....Imię, nazwisko i stanowisko osoby reprezentującej
przedsiębiorstwo² .....**Typ przedsiębiorstwa** (patrz: nota wyjaśniająca)

Prosimy zaznaczyć przypadek, który dotyczy przedsiębiorstwa wnioskodawcy:

- Przedsiębiorstwo niezależne   W tym przypadku dane wpisane w poniższe zestawienie wynikają wyłącznie ze sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa wnioskodawcy. Prosimy wypełnić samo oświadczenie, bez załączników.
- Przedsiębiorstwo partnerskie   Prosimy wypełnić i dołączyć załącznik (oraz dodatkowe strony), następnie wypełnić oświadczenie, kopiując wyniki obliczeń do zestawienia poniżej.
- Przedsiębiorstwo związane

Dane wykorzystywane do określenia kategorii przedsiębiorstwa

Dane te należy obliczyć zgodnie z art. 6 zalecenia Komisji 2003/361WE dotyczącego definicji MŚP.

Okres referencyjny (*)

Liczba zatrudnionych osób (RJR)	Roczny obrót (**)	Całkowity bilans roczny (**)

(*) Wszystkie dane muszą odnosić się do ostatniego, zatwierdzonego okresu obrachunkowego i być obliczone w stosunku rocznym. W przypadku nowo utworzonego przedsiębiorstwa, którego sprawozdania finansowe jeszcze nie zostały zatwierdzone, należy przyjąć dane pochodzące z wiarygodnej oceny dokonanej w trakcie roku obrotowego.

(**) W tys. euro.

Uwaga:

W porównaniu z poprzednim okresem obrachunkowym nastąpiła zmiana danych, która może spowodować zmianę kategorii przedsiębiorstwa wnioskodawcy (mikro, małe, średnie lub duże przedsiębiorstwo).

 Nie
 Tak (w tym przypadku prosimy wypełnić i dołączyć oświadczenie dotyczące poprzedniego okresu obrachunkowego)³
Podpis

Nazwisko i stanowisko osoby podpisującej, upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorstwa: .....

Oświadczam, że dane zawarte w niniejszym oświadczeniu i załącznikach do niego są zgodne ze stanem faktycznym.

Sporządzono w .....

Podpis

¹ Ustala Państwo Członkowskie w zależności od swoich potrzeb.

² Prezes, dyrektor naczelny lub osoba na równorzędnym stanowisku.

³ Definicja. Art. 4 ust. 2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE.

NOTA WYJAŚNIAJĄCA

DOTYCZĄCA TYPÓW PRZEDSIĘBIORSTW BRANŻYCH POD UWAGĘ PRZY OBLICZANIU LICZBY OSÓB ZATRUDNIONYCH I DANYCH FINANSOWYCH

I. TYP PRZEDSIĘBIORSTWA

Definicja MŚP¹ rozróżnia trzy typy przedsiębiorstwa, w zależności od ich związków z innymi przedsiębiorstwami pod względem udziału w kapitale, prawach głosu lub wywierania dominującego wpływu².

Typ 1: Przedsiębiorstwo niezależne

Jak dotąd jest to najczęściej spotykany typ przedsiębiorstwa. Oznacza on każde przedsiębiorstwo, którego nie można zaliczyć do żadnego z dwóch pozostałych typów (przedsiębiorstwo partnerskie lub związane).

Przedsiębiorstwo wnioskodawcy jest niezależne, jeśli:

- nie posiada 25% lub więcej udziałów lub głosów³ w innym przedsiębiorstwie,
- inne przedsiębiorstwa lub podmioty publiczne nie posiadają, samodzielnie lub wspólnie z jednym lub kilkoma przedsiębiorstwami związanymi lub podmiotami publicznymi 25% lub więcej³ udziałów lub głosów w przedsiębiorstwie wnioskodawcy, poza niektórymi wyjątkami⁴,
- nie sporządza skonsolidowanych sprawozdań finansowych i nie jest ujęte w sprawozdaniach finansowych przedsiębiorstwa, które sporządza sprawozdania skonsolidowane, a zatem nie jest przedsiębiorstwem związanym⁵.

Typ 2: Przedsiębiorstwo partnerskie

Ten typ oznacza sytuację przedsiębiorstw, które ustanowiły poważne partnerstwa finansowe z innymi przedsiębiorstwami, ale żadne z przedsiębiorstw pozostających w tym związku nie sprawuje skutecznej, bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad drugim. Przedsiębiorstwa partnerskie to przedsiębiorstwa, które nie są ani niezależne, ani ze sobą związane.

Przedsiębiorstwo wnioskodawcy jest partnerem drugiego przedsiębiorstwa, jeśli:

- posiada 25% lub więcej udziałów lub głosów w drugim przedsiębiorstwie lub drugie przedsiębiorstwo posiada 25% lub więcej udziałów lub głosów w przedsiębiorstwie wnioskodawcy,
- przedsiębiorstwa nie są przedsiębiorstwami związanymi, w poniższym rozumieniu, co oznacza, między innymi, że głosy jednego przedsiębiorstwa w drugim nie przekraczają 50% łącznej liczby głosów,

¹ Odtąd w tekście termin „definicja” odnosi się do załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE dotyczącego definicji MŚP.

² Definicja, art. 3.

³ Jeśli chodzi o udział w kapitale lub prawach głosu, należy przyjąć tę wartość, która jest większa. Do tej wartości procentowej należy dodać udziały, jakie w tym przedsiębiorstwie mają poszczególne przedsiębiorstwa związane z przedsiębiorstwem dominującym (definicja, art. 3 ust. 2).

⁴ Jednakże przedsiębiorstwo można uznać za niezależne, nawet jeśli wartość progowa wynosząca 25% kapitału lub głosów została osiągnięta lub przekroczona, jeżeli udział ten należy do następujących kategorii inwestorów (pod warunkiem że nie są oni związani z przedsiębiorstwem wnioskodawcy):

- a) publiczne korporacje inwestycyjne, spółki kapitałowe podwyższonego ryzyka, osoby fizyczne lub grupy osób prowadzące regularną działalność inwestycyjną podwyższonego ryzyka, które inwestują kapitał własny w przedsiębiorstwa nienotowane na giełdzie („business angels”), pod warunkiem że cała kwota inwestycji tych inwestorów („business angels”) w to samo przedsiębiorstwo nie przekroczy 1 250 000 EUR,
- b) uniwersytety lub niedochodowe ośrodki badawcze,
- c) inwestorzy instytucjonalni łącznie z regionalnymi funduszami rozwoju,
- d) samorządy lokalne z rocznym budżetem nieprzekraczającym 10 milionów EUR oraz liczbą mieszkańców poniżej 5000. (Definicja, art. 3 ust. 2 akapit drugi).

⁵ – Jeśli siedziba przedsiębiorstwa znajduje się w Państwie Członkowskim, które przewiduje wyjątek od wymogu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z siódmą dyrektywą Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r., przedsiębiorstwo mimo to powinno sprawdzić, czy nie spełnia któregoś z warunków określonych w art. 3 ust. 3 definicji.

– W rzadkich przypadkach przedsiębiorstwo można uznać za związane z innym przedsiębiorstwem, jeśli pozostaje w związku z osobą fizyczną lub grupą osób działających wspólnie (definicja, art. 3 ust. 3).

– I odwrotnie, w nielicznych przypadkach przedsiębiorstwa sporządzają skonsolidowane sprawozdania finansowe dobrowolnie, mimo że nie są do tego zobowiązane siódmą dyrektywą. W takim przypadku przedsiębiorstwo niekoniecznie musi być traktowane jako związane, lecz tylko jako partnerskie.

Aby ustalić, czy przedsiębiorstwo należy uznać za związane, w każdej z tych trzech sytuacji należy sprawdzić, czy spełnia ono co najmniej jeden z warunków określonych w art. 3 ust. 3 definicji, w stosownych przypadkach, czy pozostaje w związku z osobą fizyczną lub grupą osób fizycznych działających wspólnie.

– przedsiębiorstwo wnioskodawcy nie sporządza skonsolidowanych sprawozdań finansowych, obejmujących, na zasadzie konsolidacji, dane innego przedsiębiorstwa oraz nie jest ujęte, na zasadzie konsolidacji, w sprawozdaniach skonsolidowanych innego przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstwa z nim związanego⁶.

Typ 3: Przedsiębiorstwo związane

Ten rodzaj relacji odpowiada sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw, które tworzą grupę, w której jedno przedsiębiorstwo kontroluje, bezpośrednio lub pośrednio, większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie (za pośrednictwem umów lub, w niektórych przypadkach, osób fizycznych jako udziałowców) lub wywiera dominujący wpływ na to przedsiębiorstwo. Takie przypadki spotyka się rzadziej niż dwa poprzednie rodzaje związków.

Aby przedsiębiorstwa uniknęły trudności interpretacyjnych, Komisja zdefiniowała ten typ przedsiębiorstwa poprzez przejęcie warunków określonych w art. 1 stosowanej przez wiele lat dyrektywy Rady 83/349/EWG w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych⁶ w zakresie takim, w jakim odpowiadają one celom definicji.

A zatem, zazwyczaj przedsiębiorstwo natychmiast dowiadyuje się, że jest przedsiębiorstwem związanym, gdyż dyrektywa ta wymaga od niego sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych lub jest ono ujęte, w drodze konsolidacji, w sprawozdaniach innego przedsiębiorstwa, które jest zobowiązane do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych.

Jedne dwa przypadki, zresztą bardzo rzadko spotykane, kiedy przedsiębiorstwo można uznać za związane, chociaż nie ma ono obowiązku sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zostały opisane w pierwszych dwóch tiret przypisu 5 niniejszej noty wyjaśniającej. W tych przypadkach przedsiębiorstwo powinno sprawdzić, czy spełnia przynajmniej jeden z warunków określonych w art. 3 ust. 3 definicji.

II. LICZBA OSÓB ZATRUDNIONYCH I ROCZNE JEDNOSTKI ROBOCZE⁷

Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie odpowiada liczbie rocznych jednostek roboczych (RJR).

Kogo zalicza się do osób zatrudnionych?

- pracowników przedsiębiorstwa wnioskodawcy,
- osoby pracujące dla przedsiębiorstwa, podlegające mu i uważane za pracowników na mocy prawa krajowego,
- właścicieli – kierowników,
- partnerów prowadzących regularną działalność w przedsiębiorstwie i osiągających z niego korzyści finansowe.

Praktykantów lub studentów odbywających szkolenie zawodowe na podstawie umowy o praktyce lub szkoleniu zawodowym nie zalicza się do osób zatrudnionych.

W jaki sposób ustalić liczbę osób zatrudnionych?

Jedna RJR odpowiada jednej osobie, która była zatrudniona na pełen etat w danym przedsiębiorstwie lub w jego imieniu w ciągu całego roku referencyjnego. Liczbę osób zatrudnionych wyraża się w rocznych jednostkach roboczych (RJR).

Praca osób, które nie przepracowały pełnego roku, pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin – bez względu na czas pracy – oraz pracowników sezonowych traktowana jest jako części ułamkowe RJR.

Okres trwania urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego nie jest wliczany.

⁶ Siódma dyrektywa Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r. wydana na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych (Dz.U. L 193 z 18.7.1983, str. 1), ostatnio zmieniona dyrektywą 2001/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 283 z 27.10.2001, str. 28).

⁷ Definicja, art. 5.

ZAŁĄCZNIK DO OŚWIADCZENIA
METODA OBLICZENIA DANYCH DLA PRZEDSIĘBIORSTWA PARTNERSKIEGO LUB ZWIĄZANEGO

W razie potrzeby należy dołączyć następujące załączniki:

- W przypadku gdy przedsiębiorstwo wnioskodawcy posiada co najmniej jedno przedsiębiorstwo partnerskie – załącznik A (oraz dodatkowe strony)
- W przypadku gdy przedsiębiorstwo wnioskodawcy posiada co najmniej jedno przedsiębiorstwo związane – załącznik B (oraz dodatkowe strony)

Metoda obliczania danych dla przedsiębiorstwa partnerskiego lub związanego¹ (patrz: nota wyjaśniająca)

Okres referencyjny²

	Liczba osób zatrudnionych (RJR)	Roczny obrót (*)	Całkowity bilans roczny (*)
1. Dane ² przedsiębiorstwa wnioskodawcy lub pochodzące ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego (skopiować dane z zestawienia B(1) w załączniku B ³)			
2. Proporcjonalnie skumulowane dane ² wszystkich przedsiębiorstw partnerskich (jeśli istnieją) (skopiować dane z zestawienia A w załączniku A)			
3. Zsumowane dane ² wszystkich przedsiębiorstw związanych (jeśli istnieją), w przypadku gdy nie zostały one ujęte, w drodze konsolidacji, w rzędzie 1 (skopiować dane z zestawienia B(2) w załączniku B)			
Łącznie			

(¹) W tys. euro.

¹ Definicja, art. 6 ust. 2 i 3.

² Wszystkie dane muszą odnosić się do ostatniego zatwierdzonego okresu obrachunkowego i być obliczone w stosunku rocznym. W przypadku nowo utworzonego przedsiębiorstwa, którego sprawozdania finansowe jeszcze nie zostały zatwierdzone, należy przyjąć dane pochodzące z wiarygodnej oceny dokonanej w trakcie roku obrotowego (definicja, art. 4).

³ Dane przedsiębiorstwa, włącznie z liczbą osób zatrudnionych, ustala się na podstawie sprawozdań finansowych i innych danych przedsiębiorstwa lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa bądź skonsolidowanych sprawozdań, w których przedsiębiorstwo zostało ujęte w drodze kumulacji, o ile takie sprawozdania istnieją.

Dane wpisywane w rubryce „Łącznie” powyższej tabeli należy wpisać także w oświadczeniu, w rubryce „Dane wykorzystywane do określenia kategorii przedsiębiorstwa”.

ZAŁĄCZNIK A
Przedsiębiorstwa partnerskie

W poniższej tabeli podsumowującej należy wpisać dane z zawartego w oświadczeniu pola „przedsiębiorstwa partnerskie” dla każdego przedsiębiorstwa, dla którego wypełniono formularz dotyczący partnerstwa (po jednym formularzu dla każdego partnera przedsiębiorstwa wnioskodawcy oraz dla każdego partnera przedsiębiorstwa związanego, którego dane nie zostały ujęte w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych tego przedsiębiorstwa związanego^(*)):

Zestawienie A

Przedsiębiorstwo partnerskie (nazwa/określenie)	Liczba osób zatrudnionych (RJR)	Roczny obrót (°)	Całkowity bilans roczny (°)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Łącznie			

(°) W tys. euro.

W razie potrzeby należy dołączyć dodatkowe strony lub rozszerzyć niniejszą tabelę.

Pamiętaj:

Dane te są wynikiem obliczenia przez proporcjonalne dodanie, dokonanego na formularzu, przeznaczonego dla przedsiębiorstw pozostających z przedsiębiorstwem wnioskodawcy w bezpośrednich lub pośrednich relacjach partnerskich („formularz dla przedsiębiorstwa partnerskiego”).

Dane wpisywane w rubryce „Łącznie” powyższej tabeli należy wpisać także w rubryce 2 (dotyczącej przedsiębiorstw partnerskich) tabeli znajdującej się w załączniku do oświadczenia.

FORMULARZ DLA PRZEDSIĘBIORSTWA PARTNERSKIEGO

1. Dokładna identyfikacja przedsiębiorstwa partnerskiego

Imię i nazwisko lub nazwa .....

Adres (siedziba) .....

Numer w rejestrze/numer VAT¹ .....Imię i nazwisko i stanowisko osoby reprezentującej przedsiębiorstwo² .....**2. Dane szacunkowe (niezatwierdzone) dotyczące przedsiębiorstwa partnerskiego**

Okres referencyjny

	Liczba osób zatrudnionych (RJR)	Roczny obrót (*)	Całkowity bilans roczny (*)
Dane szacunkowe (niezatwierdzone)			

(*) W tys. euro.

Pamiętaj: Niniejsze dane szacunkowe (niezatwierdzone) pochodzą ze sprawozdań finansowych i innych danych przedsiębiorstwa partnerskiego, skonsolidowanych, o ile takie istnieją. Do danych tych dodaje się 100% danych przedsiębiorstw związanych z przedsiębiorstwem partnerskim, o ile dane finansowe tych przedsiębiorstw związanych nie zostały wcześniej ujęte, w drodze konsolidacji, w sprawozdaniach przedsiębiorstwa partnerskiego³. W miarę potrzeby, dla przedsiębiorstw, które nie zostały wcześniej ujęte przez konsolidację, należy dołączyć dodatkowe formularze dotyczące powiązań.

3. Obliczenie przez proporcjonalne dodanie

- a) Należy dokładnie określić udział⁴ przedsiębiorstwa sporządzającego oświadczenie (lub przedsiębiorstwa związanego, za którego pośrednictwem nawiązano relację z przedsiębiorstwem partnerskim), w kapitale lub prawach głosu przedsiębiorstwa partnerskiego, którego dotyczy niniejszy formularz:

.....
 .....

Ponadto należy wskazać udział przedsiębiorstwa partnerskiego, którego dotyczy niniejszy formularz, w kapitale lub prawach głosu przedsiębiorstwa sporządzającego oświadczenie (lub przedsiębiorstwa związanego):

.....
 .....

- b) Przy ustalaniu szacunkowych (niezatwierdzonych) danych wpisywanych w poprzednim zestawieniu należy przyjąć spośród tych dwóch udziałów ten, którego wartość jest wyższa. Wyniki obliczenia dokonanego przez proporcjonalne dodanie należy wpisać do poniższej tabeli:

„Przedsiębiorstwa partnerskie”

Procent: ...	Liczba osób zatrudnionych (RJR)	Roczny obrót (°)	Całkowity bilans roczny (°)
Wyniki proporcjonalnego dodania			

(*) W tys. euro.

Dane należy wpisać w *zestawieniu A* załącznika A.

¹ Ustala Państwo Członkowskie w zależności od swoich potrzeb.

² Prezes, dyrektor naczelny lub osoba na równorzędnym stanowisku.

³ Definicja, art. 6 ust. 3 akapit pierwszy.

⁴ Jeśli chodzi o udział w kapitale lub prawach głosu, należy przyjąć tę wartość udziału, która jest większa. Do tej wartości procentowej należy dodać udziały, jakie w tym przedsiębiorstwie mają poszczególne przedsiębiorstwa związane (definicja, art. 3 ust. 2 akapit pierwszy).

ZAŁĄCZNIK B
Przedsiębiorstwa związane

A. USTAL, KTÓRY PRZYPADKĘ DOTYCZY PRZEDSIĘBIORSTWA WNIOSKODAWCY:

- Przypadek 1:** Przedsiębiorstwo wnioskodawcy sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe lub jest ujęte przez konsolidację w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych innego przedsiębiorstwa (zestawienie B(1)).
- Przypadek 2:** Przedsiębiorstwo wnioskodawcy lub co najmniej jedno z przedsiębiorstw związanych nie sporządza sprawozdań skonsolidowanych ani nie jest ujęte w sprawozdaniach skonsolidowanych (zestawienie B(2)).

Prosimy zauważyć, że: dane przedsiębiorstw związanych z przedsiębiorstwem wnioskodawcy pochodzą z ich sprawozdań finansowych i innych danych, skonsolidowanych, o ile takie istnieją. Do danych tych dodaje się proporcjonalnie dane każdego ewentualnego przedsiębiorstwa partnerskiego tego przedsiębiorstwa związanego, znajdującego się bezpośrednio na poziomie „upstream” lub „downstream” w stosunku do niego, chyba że zostały one już ujęte w rachunkach skumulowanych⁽¹⁾.

B. METODA KALKULACJI DLA KAŻDEGO PRZYPADKU:

W przypadku 1: Skonsolidowane sprawozdania finansowe służą jako podstawa kalkulacji. Prosimy wypełnić zestawienie B(1) poniżej.

Zestawienie B(1)

	Liczba osób zatrudnionych (RJR) (*)	Roczny obrót (**)	Całkowity bilans roczny (**)
Łącznie			

(¹) W przypadku gdy skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera danych dotyczących liczby osób zatrudnionych, liczbę tę ustala się przez dodanie danych przedsiębiorstwa, z którym związane jest dane przedsiębiorstwo.

(²) W tys. euro.

Dane wpisywane w rubryce „Łącznie” powyższej tabeli należy wpisać także w rubryce I tabeli znajdującej się w załączniku do oświadczenia.

Identyfikacja przedsiębiorstw ujętych przez kumulację w sprawozdaniach skonsolidowanych

Przedsiębiorstwo związane (nazwa/określenie)	Adres (siedziba)	Numer w rejestrze/ numer VAT (¹)	Nazwisko i stanowisko osoby reprezentującej przedsiębiorstwo (²)
A.			
B.			
C.			
D.			
E.			

(¹) Ustala Państwo Członkowskie w zależności od swoich potrzeb.

(²) Prezes, dyrektor naczelny lub osoba na równorzędym stanowisku.

Uwaga: Przedsiębiorstwa pozostające w relacji partnerskiej z przedsiębiorstwem związanym, które nie są ujęte przez konsolidację w sprawozdaniach skonsolidowanych, są traktowane jako bezpośredni partnerzy przedsiębiorstwa wnioskodawcy. A zatem należy dołączyć ich dane oraz formularz dla przedsiębiorstwa partnerskiego do załącznika A.

W przypadku 2: Dla każdego przedsiębiorstwa związanego (łącznie z powiązaniem za pośrednictwem innych przedsiębiorstw związanych) należy wypełnić „formularz powiązań”, a następnie po prostu zsumować dane finansowe przedsiębiorstw powiązanych, wypełniając zestawienie B(2) poniżej.

(¹) Definicja, art. 6 ust. 3 akapit drugi.

Zestawienie B(2)

Przedsiębiorstwo nr:	Liczba osób zatrudnionych (RJR)	Roczny obrót (**)	Całkowity bilans roczny (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Łącznie			

(*) Prosimy dołączyć po jednym „formularzu powiązań” dla każdego przedsiębiorstwa.

(**) W tys. euro.

Dane wpisywane w rubryce „Łącznie” powyższej tabeli należy wpisać także w rubryce 3 (dotyczący przedsiębiorstw związanych) tabeli znajdującej się w załączniku do oświadczenia.

FORMULARZ POWIĄZAŃ

(wyłącznie dla przedsiębiorstw nieujętych, przez kumulację, w zestawieniu B)

1. Dokładna identyfikacja przedsiębiorstwa

Imię i nazwisko lub nazwa .....

Adres (siedziba) .....

Numer w rejestrze/numer VAT¹ .....Imię i nazwisko i stanowisko osoby reprezentującej przedsiębiorstwo² .....**2. Dane przedsiębiorstwa**

Okres referencyjny

	Liczba osób zatrudnionych (RJR)	Roczny obrót (€)	Całkowity bilans roczny (€)
Łącznie			

(*) W tys. euro.

Dane te należy wpisać w zestawienie B(2) w załączniku B.

Uwaga: Dane przedsiębiorstw związanych z przedsiębiorstwem wnioskodawcy pochodzą z ich sprawozdań finansowych i innych danych, skonsolidowanych, o ile takie istnieją. Do danych tych dodaje się proporcjonalnie dane każdego ewentualnego przedsiębiorstwa partnerskiego tego przedsiębiorstwa związanego, znajdującego się bezpośrednio na poziomie „upstream” lub „downstream” w stosunku do niego, chyba że zostały one już ujęte w rachunkach skumulowanych³.

Takie przedsiębiorstwa partnerskie są traktowane jako bezpośredni partnerzy przedsiębiorstwa wnioskodawcy. A zatem należy dołączyć ich dane oraz formularz dla przedsiębiorstwa partnerskiego do załącznika A.

¹ Ustala Państwo Członkowskie w zależności od swoich potrzeb.

² Prezes, dyrektor naczelny lub osoba na równorzędnym stanowisku.

³ Jeżeli dane przedsiębiorstwa zostały ujęte w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych w mniejszej części niż określona na mocy art. 6 ust. 2, należy zastosować procent zgodny z tym artykułem (definicja, art. 6 ust. 3, akapit drugi).

Środki zapobiegające nadużywaniu definicji

Jednym z głównych celów nowej definicji jest zapewnienie, aby środki wsparcia zostały przyznane tylko tym przedsiębiorstwom, które faktycznie ich potrzebują. Należy podkreślić, że definicja zawiera szereg środków zapobiegających jej obejściu, tak aby zagwarantować, by korzyści płynące z programów wsparcia mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw trafiały do rzeczywistych MŚP. Mając to na uwadze, nie wolno stosować uproszczonego podejścia opisanego w niniejszym poradniku do uzasadnienia sztucznej struktury przedsiębiorstwa tylko po to, by obejść definicję.

A zatem na przykład przedsiębiorstwo posiadające trzech inwestorów, z których każdy posiada 20% kapitału lub głosów w tym przedsiębiorstwie, nie będzie uważane za niezależne, lecz za związane z grupą przedsiębiorstw, jeśli ci trzej inwestorzy sami będą ze sobą związani, bezpośrednio lub za pośrednictwem jednego lub kilku przedsiębiorstw (patrz: art. 3 definicji i przykład na str. 30).

Przy obliczaniu danych przedsiębiorstwa uwzględnia się także powiązania między przedsiębiorstwami a osobami fizycznymi, jeśli:

- dane przedsiębiorstwa są związane z osobą fizyczną, w rozumieniu art. 3 ust. 3 definicji,
- przedsiębiorstwa te działają na tym samym rynku lub rynkach pokrewnych (definicja „rynku pokrewnego” znajduje się w art. 3 ust. 3).

W 25 państwach członkowskich UE jest:

- około 23 milionów MŚP
- stanowią one 99% wszystkich przedsiębiorstw w UE
- zatrudniają około 75 milionów osób

Progi i pułapy dla MŚP

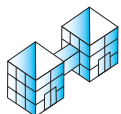
Mikro- przedsię- biorstwo	liczba osób zatrudnionych < 10
	obrót ≤ 2 mln euro
	bilans roczny ≤ 2 mln euro
Małe przedsię- biorstwo	liczba osób zatrudnionych < 50
	obrót ≤ 10 mln euro
	bilans roczny ≤ 10 mln euro
Średnie przedsię- biorstwo	liczba osób zatrudnionych < 250
	obrót ≤ 50 mln euro
	bilans roczny ≤ 43 mln euro

Przedsiębiorstwa
niezależne

Przedsiębiorstwa
partnerskie

Przedsiębiorstwa
związane

Skróty zastosowane w poradniku

EBI – Europejski Bank
Inwestycyjny
EFI – Europejski Fundusz
Inwestycyjny
UE – Unia Europejska
RJR – roczna jednostka robocza
B+R – badania i rozwój
MŚP – małe i średnie
przedsiębiorstwa

Urząd Publikacji
Publications.eu.int

ISBN 92-894-7923-X

9 789289 479233 >